

MAISEMASELVITYS

MEDIPARK IV 8618 JA ALASJÄRVEN
LÄNSIPUOLI 8931

13.03.2023

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

SISÄLTÖ

JOHDANTO	3
MAISEMA-ANALYYSI	4
MAISEMAN KEHITYS	4
MAISEMAN NYKYTILA	6
MAISEMARAKENNE JA -TILAT	8
MAISEMA- JA KULTTUURIARVOT	10
VIHERVERKOSTO	12
NYKYISET VIHERALUEET JA VIRKISTYSPALVELUT	12
YLEISKAAVA 2040	13
SUOSITUKSET	21
MAANKÄYTÖN MAISEMALLISET SUOSITUKSET	21
REITISTÖ	24
NYKYINEN REITISTÖ	24
SUOSITUKSET	26
REITISTÖ	26
KARTTAKOHTAISET LÄHDEVIITTEET	28
LÄHTEET	29

Kuvia suunnittelualueelta.

JOHDANTO

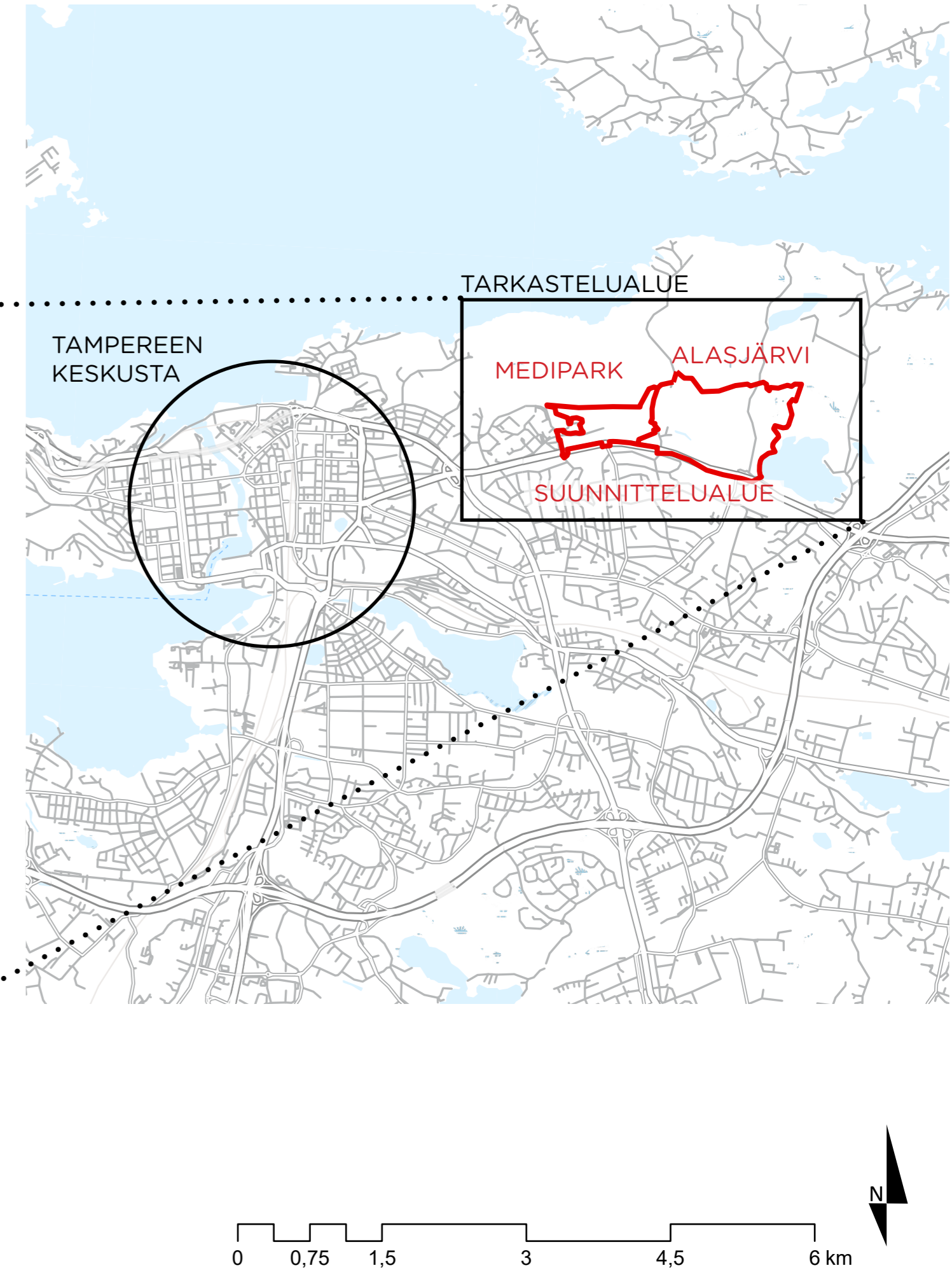
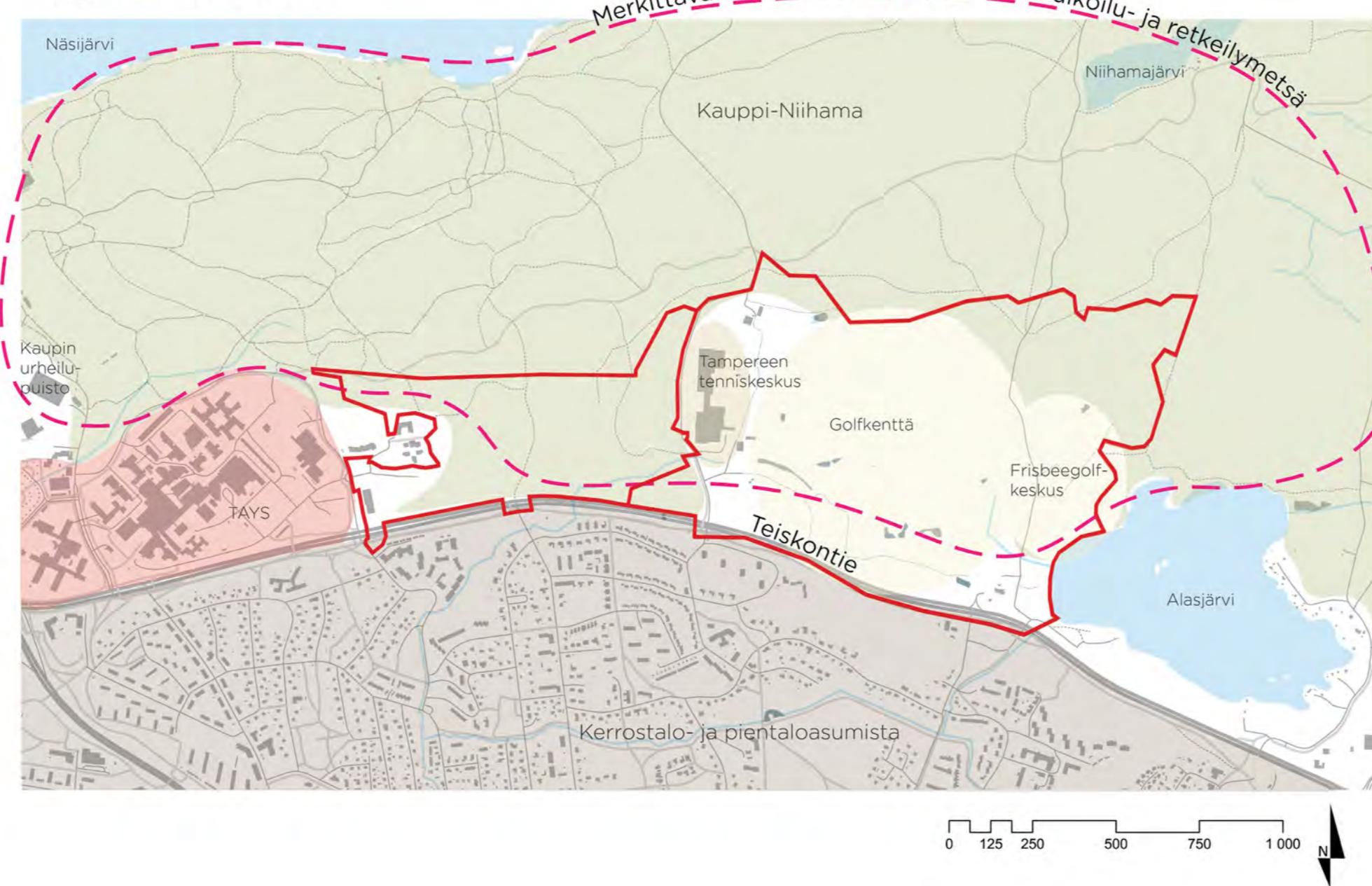
Tässä työssä on analysoitu tarkastelualueen maisemaa ja viherverkostoa Mediparkin IV 8618 ja Alasjärven länsiosan 8931 asemakaavojen valmistelua varten. Maiseman ja viherverkoston analysoinneista on muodostettu maisemaselvitys, jonka pohjalta on määritetty suosituksia suunnittelualueen maisemallisesta maankäytöstä. Määritetyt suositukset tukevat alueen viherverkostoa ja maiseman ominaispiirteitä sekä arvoja. Lisäksi alueen nykyistä reitistöä on tarkasteltu, ja tarkastelun pohjalta on luotu suosituksia myös reitistön kehittämiseen viherverkostoa tukemaan.

Maisemaselvityksessä on huomioitu alueen perusselvitykset, yleiskaavan määräykset ja maastokäynnillä tehdyt havainnot. Perusselvityksiin kuuluvat mm. alueen hydrologia, topografia, maaperä, suojealueet, ilmasto-olosuhteet ja nykyinen maankäyttö.

SIJAINTI

Alue sijaitsee Tampereen keskustan itäpuolella, Teiskontien välittömässä yhteydessä, noin kilometrin päässä Näsijärven rannasta. Maisemaselvityksessä aluetta on tarkasteltu myös suunnittelualueen ulkopuolelta. Laajempi tarkastelu mahdollistaa kokonaisvaltaisen viherverkoston tarkastelun ja maisema-analyysin muodostamisen.

Nykyinen maankäyttö

MAISEMA-ANALYYSI

MAISEMAN KEHITYS

KEHITYS VUODESTA 1855 ETEENPÄIN

Tarkastelualueelta on olemassa Kalmbergin kartaston kartta vuodelta 1855. Ilmakuvia alueelta on saatavilla aina vuodesta 1946 asti eri aikaväleihin. Tässä työssä on tarkasteltu maankäytön muutosta vuosien 1855 ja 1912 karttojen sekä vuosien 1946, 1966, 1987, 1995 ja 2020 ilmakuvien avulla.

Viereisellä Kalmbergin kartalla erottuu useita pieniä peltoalueita metsän keskellä ja katkoviivalla silloisia reittilinjoja. Alasjärvelle sijoittuva peltoalue erottuu jo muita peltoalueita laajempaan. Kartalla näkyy Näsijärvi, Alasjärvi (järvi, ei suunnittelualue) ja Niihamajärvi. Näiden lisäksi nykyisellä golfkentän alueella erottuu Kuljulampi, joka ei löydy enää seuraavalta, vuoden 1912, kartalta.

1855

(Kalmbergin kartasto 1855)

1912

(Vanhat kartat -karttapalvelu)

Vuoden 1912 kartan mukaan tarkastelualue on lähinnä metsää ja viljelymaata. Tarkastelualueella sijaitsee muutamia tiloja, jotka painottuvat tarkastelualueen eteläosaan.

1946

(Tampereen kaupunki 2022a)

Tarkastelualue on edelleen hyvin metsäinen, mutta viljelyala on hieman laajentunut vuoteen 1946 mennessä. Viljelyalueet painottuvat selkeästi Alasjärven puolelle ja tarkastelualueen eteläosiin. Tiestö ei ole merkittävästi muuttunut. 1855 vuoden kartassa näkyvä Kuljulampi erottuu ilmakuvassa tummana alueena.

1966

(Tampereen kaupunki 2022b)

Kahdenkymmenen vuoden jälkeen, vuonna 1966, tarkastelualueelle on rakennut Teiskontie. Teiskontie kulkee suunnittelualueen eteläreunalla halkoen tarkastelualuetta itä-länsisuunnassa. Teiskontien eteläpuolelle on rakentunut uutta asutusta entisille viljelymaille. Myös tarkastelualueen länsilaidalle on ilmestynyt rakentamista.

1987

(Tampereen kaupunki 2022c)

Vuoteen 1987 mennessä etelään ja länteen on muodostunut lisää rakentamista. Ensimmäiset tennishallit ja -kentät ovat ilmestyneet suunnittelualueen keskelle. Nykyinen golfkenttä on rakentunut Alasjärven puolen pelloille. Golfkenttä vihittiin käyttöön vuonna 1969, vuonna 1987 oli valmiina kaikki 18-väylää ja vuonna 1989 valmistui kunnollinen driving range (Tammergolf 2022). Tarkastelualueen keskellä, Mediparkin kohdalla, sijaitsee selkeä metsähakkuukaistale, jonka voi vielä nykyäänkin erottaa maastossa.

1995

(Tampereen kaupunki 2022d)

Alasjärven puolella sijaitseva golfkenttä erottuu nyt selkeästi. Osa itäreunan alueista on alkanut metsittyä.

2020

(Tampereen kaupunki 2022e)

Vuoden 2020 ilmakuva näkyy tarkastelualueen nykytilanne. Tenniskenttiä ja -halleja on rakennettu lisää suunnittelualueen keskelle. Suunnittelualueen länsipuolella metsää on hakattu. Mediparkin länsireunaan on jo ilmestynyt rakentamista.

MAISEMA-ANALYYSI

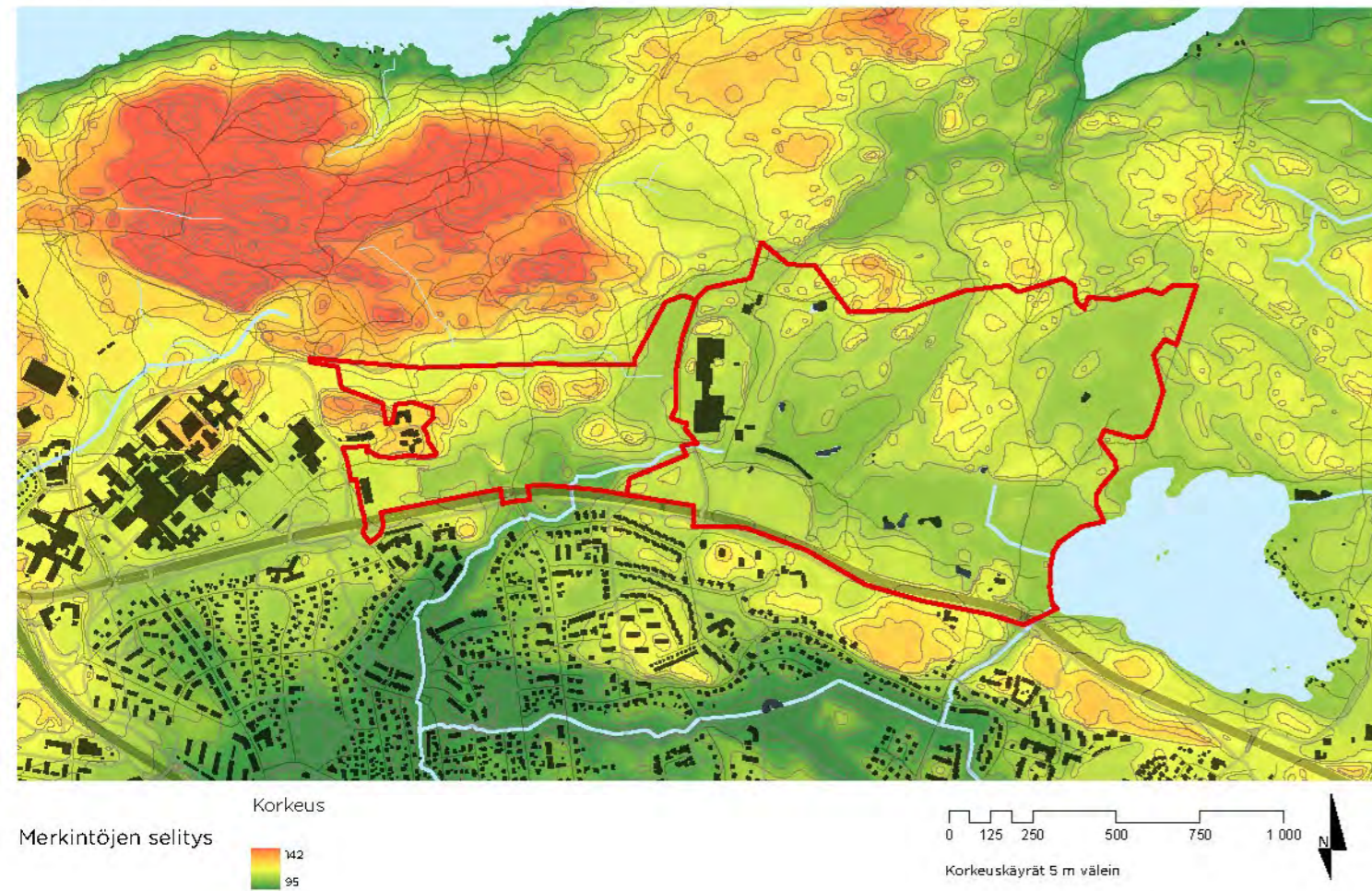
MAISEMAN NYKYTILA

PERUSSELVITYKSET

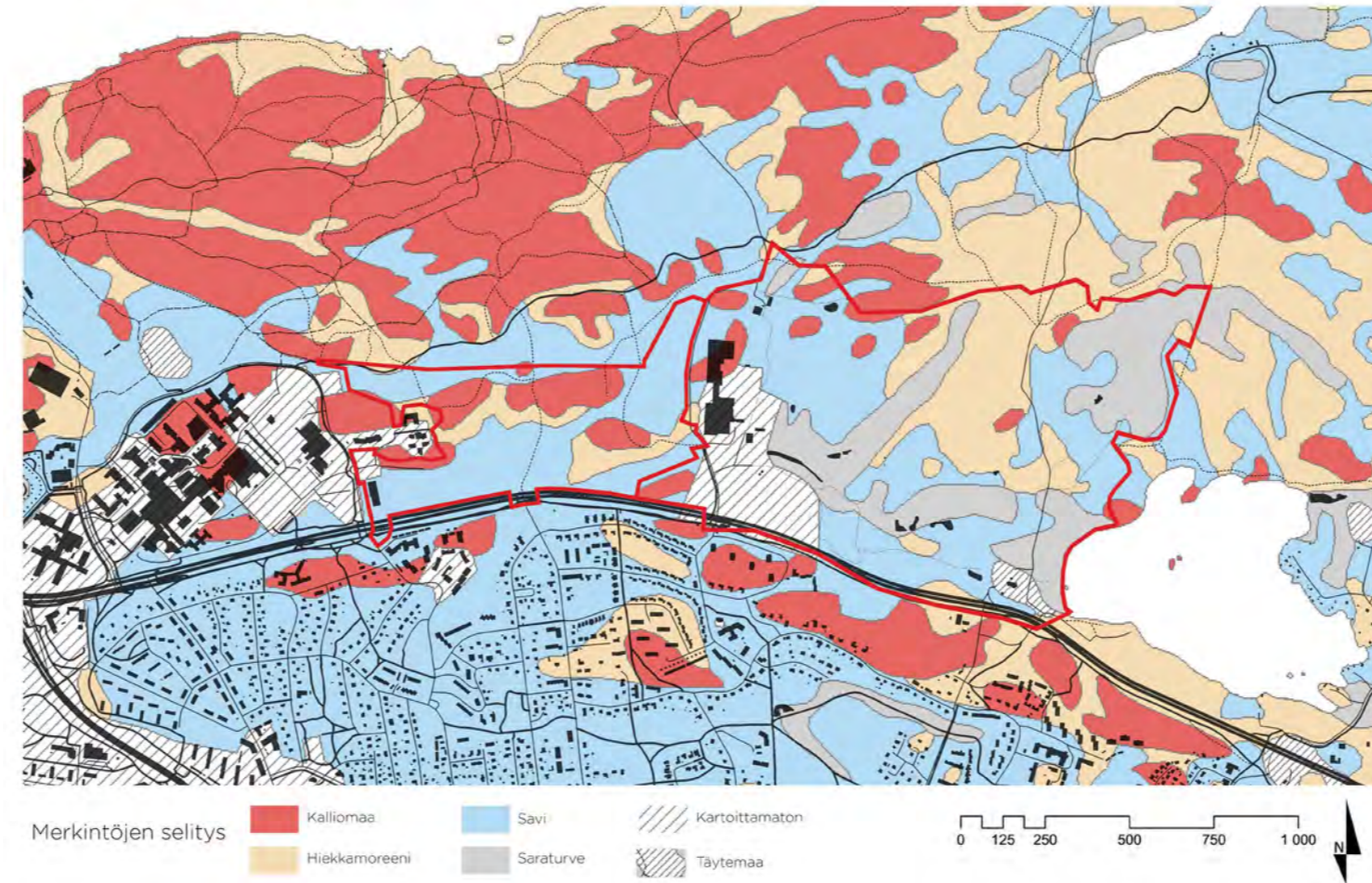
TOPOGRAFIA

Tarkastelualue on maastonmuodoiltaan melko vaihtelevaa; tasaisemmilta alueilta kohoaa pieniä mäkiä. Tarkastelualueen luoteiskulmassa kohoaa muuta aluetta selkeästi kooltaan ja korkeudeltaan isompi mäkialue, Pirunvuori. Tarkastelualueen eteläreunalla sijaitsevat Ritaojan ja Vuohenojan laaksot, sijoittuvat muuta aluetta matalammalle. Tarkastelualueen

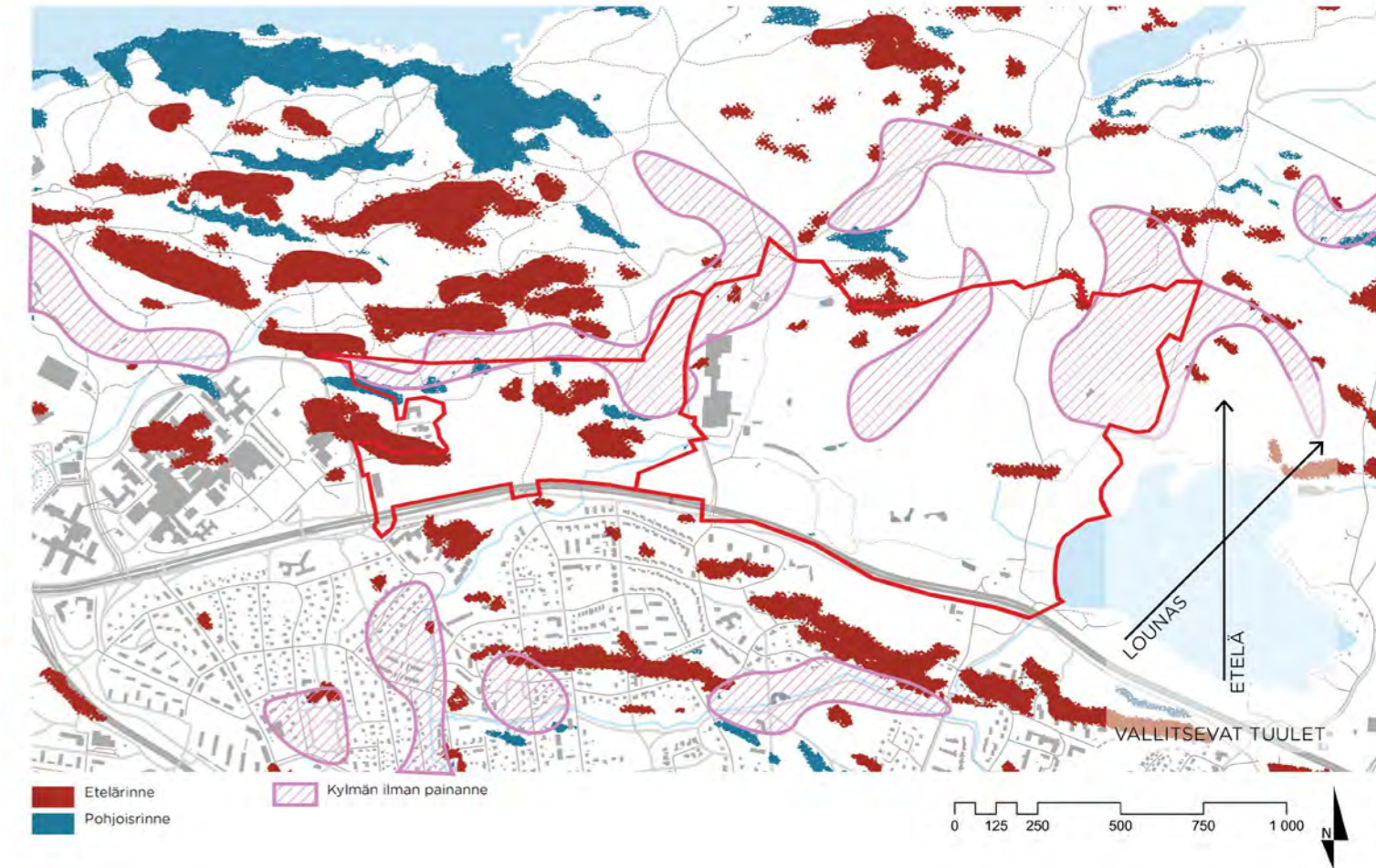
Topografia

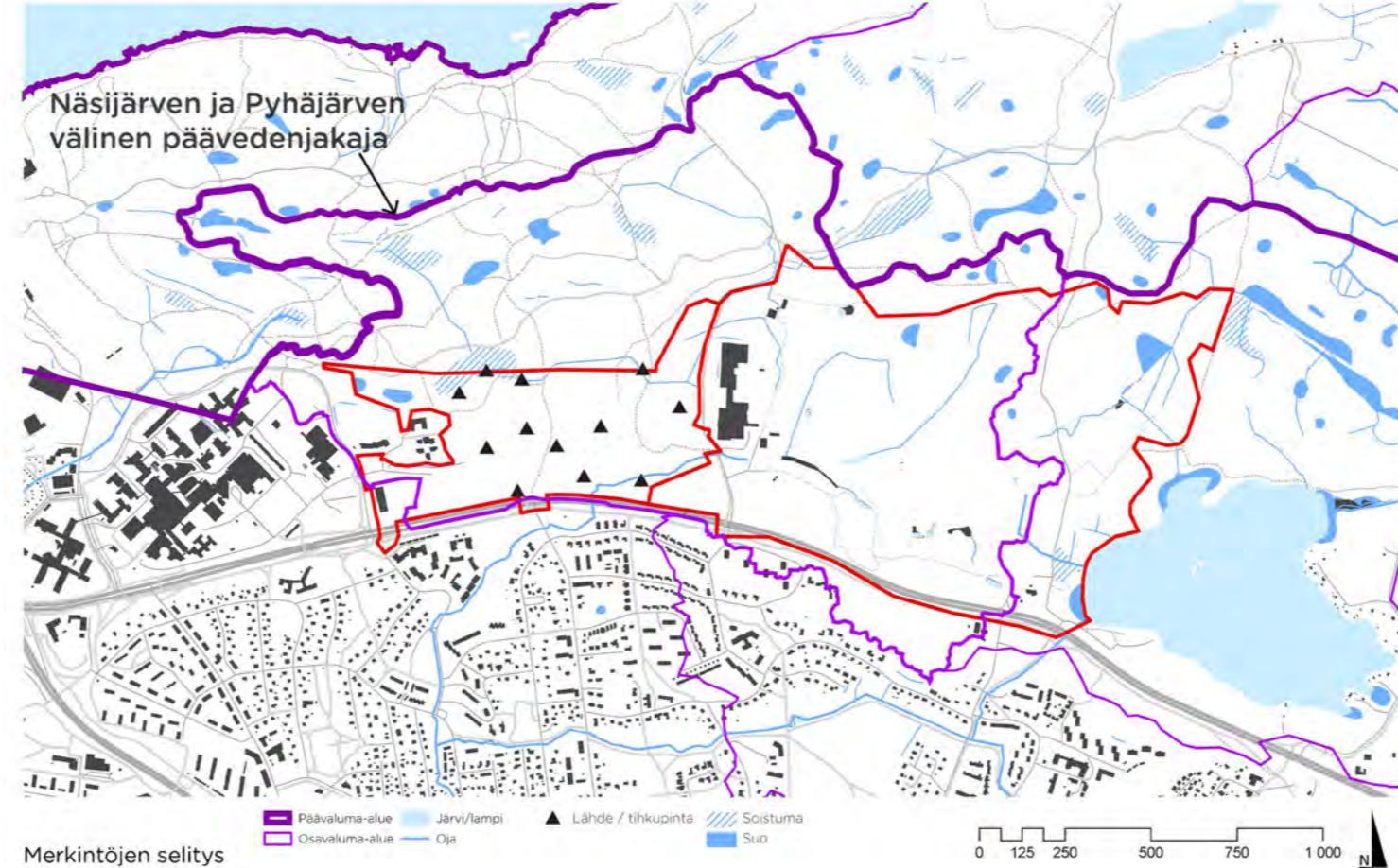
Maaperä

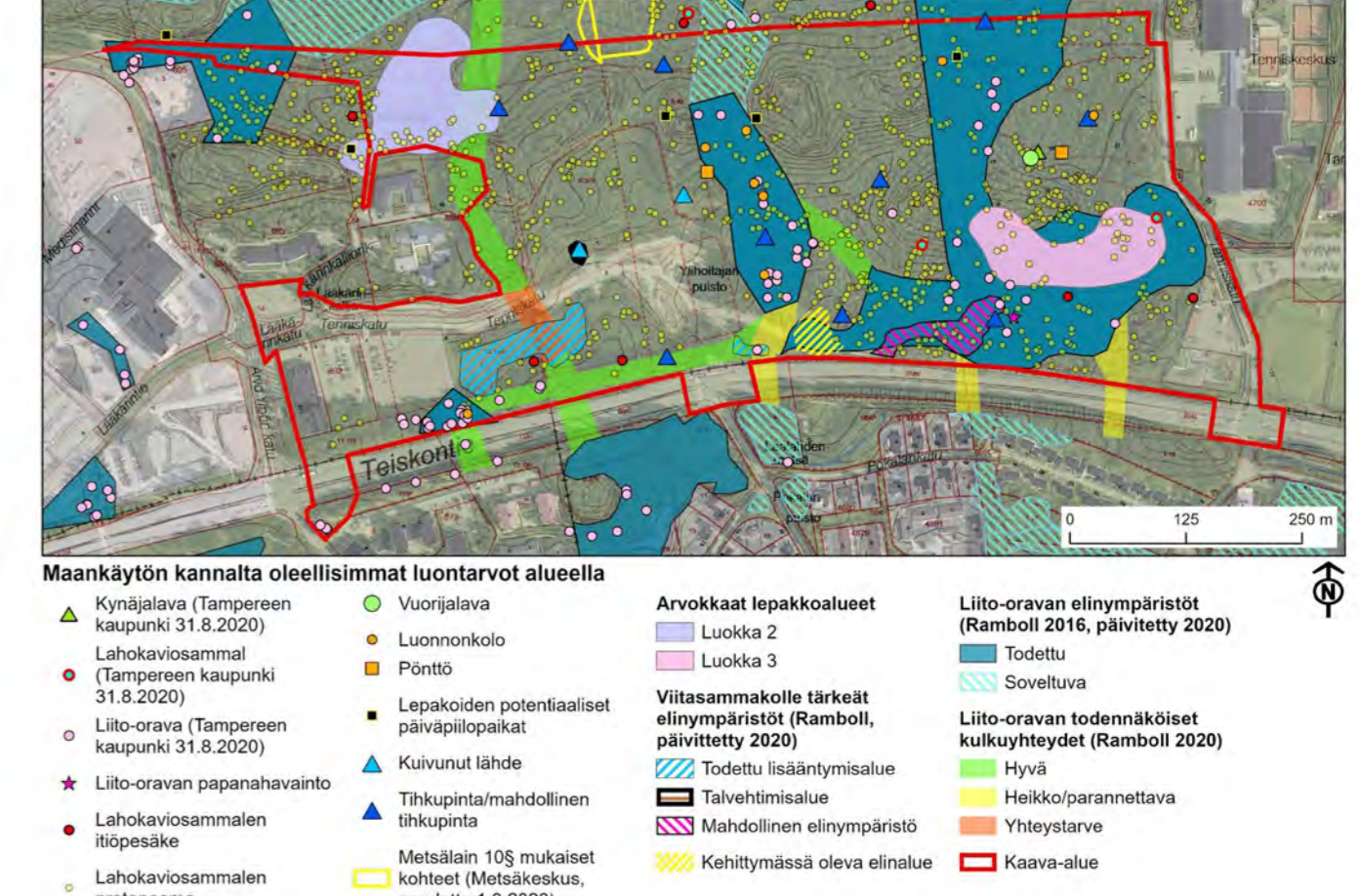
Ilmasto

Hydrologia

Luontoarvot Medipark

korkeuserot vaihtelevat eteläreunan 90 metristä Pirunvuoren lakialueen 150 metriin. Suunnittelualueen sisällä korkeus vaihtelee pienten mäkien lakialueiden 117,5 metristä laaksojen 100 metriin.

MAAPERÄ

Tarkastelualueelle sijoittuu savea, kalliomaata, hiekkamoreenia ja saraturvetta. Näiden lisäksi alueen maaperä on joko kartoittamatonta tai täytemaata. Suunnittelualueella osa tenniskeskuksen aluetta sekä pieni osa golfkenttää on maaperältään kartoittamatonta. Muuten Alasjärven puoli on pääosin savea, saraturvetta ja hiekkamoreenia; Medipark taas savea, kalliomaata ja hiekkamoreenia.

Tenniskeskuksen kohdalla näkyy vuoden 1974 peruskartalla kaatopaikkamerkinä. Tenniskeskuksen alueella ja sen ympärillä on tehty täyttöjä ennen vuotta 1974. Täytöt ovat Amurin purkujätettä ja irtomaata (Tammegolf 2022) sekä TAYSin alueen kaivuumaata. Erityisesti Tenniskeskuksen alueella on käytetty purkumassoja. On myös mahdollista, että Teiskontien pintamaita on käytetty täytöissä.

HYDROLOGIA

Tarkastelualue sijoittuu Näsijärven läheisyyteen. Näsijärven lisäksi alueelle sijoittuu Alasjärvi (järvi, ei suunnittelualue) sekä Niihamajärvi. Tarkastelualueella sijaitsee useampia soita ja soistumia sekä erikokoisia ojia. Tarkastelualueen pohjoisreunalla kulkevan selänteen harjalla kulkee päävedenjakaja: Näsijärven ja Pyhäjär-

ven välinen päävedenjakaja. Päävedenjakaja jakaa tarkastelualueen Näsijärven valuma-alueeseen ja Viinikanojan valuma-alueeseen. Suunnittelualueen länsiosassa, Mediparkin puolella sijaitsee useampi lähde/tihkupinta. Golfkentällä sijaitsee keinotekoisia koristelampia. Lisäksi golfkentän pintarakenteiden alla on paksuja, vesipitoisia turvekerrostumia.

Suunnittelualue kuuluu Viinikanojan valuma-alueeseen, jossa vedet laskevat Vuohenojan välityksellä lidesjärveen ja edelleen Viinikanojaa pitkin Pyhäjärveen. Golfkentän itäpuolella kulkee etelä-pohjoissuuntainen paikallinen vedenjakaja, jonka itäpuolelta vedet kulkeutuvat Alasjärven ja Rahjukoskenojan kautta Vuohenojaan. Vedenjakajan länsipuolelta vedet kulkeutuvat suoraan Vuohenojan sivuhaaraan, Ritaojaan. Kanta-kaupungin yleiskaavan 2040 mukaan sekä Alasjärven että lidesjärven tilaa tulee parantaa ja Viinikanojanvaluma-alueen hulevesivirtaamia rajoittaa. Alasjärvi on herkkä vesistö, joka ei kestä kuormituksen lisääntymistä. On arvioitu, että nykyisen ekologisen tilan säilyttämiseksi Alasjärveen aiheutuvaa fosforikuormitusta ei saa lisätä ollenkaan ja typpikuormitusta tulee jopa vähentää. Hulevesiohjelman mukaan Vuohenojan valuma-alueella uusien alueiden rakentamisella ei tule lisätä kiintoaines- ja ravinnekuormitusta tai hulevesivirtaamia. Tämä on kriittistä lidesjärven vedenlaadun kannalta.

ILMASTO

Näsijärvi ja laaja yhtenäinen metsäalue tasoittavat alueen ilmasto-olosuhteita. Luoteisreunalla sijaitsevan Kaupin kallioselänteen (kallio-moreeniselänne) etelärinne ja metsäalueet tasoittavat suunnittelualueen läm-

pötilaeroja ja tuuliolosuhteita. Kalliomaata varaa lämpöä, mutta toisaalta savinen ja turpeinen maaperä on kylmä. Tarkastelualueella sijaitsee muutamia kylmän ilman painanteita, jotka ulottuvat osin myös suunnittelualueelle (Tampereen kaupunki 2008). Valitseva tuuli käy etelästä ja lounaasta (emt.).

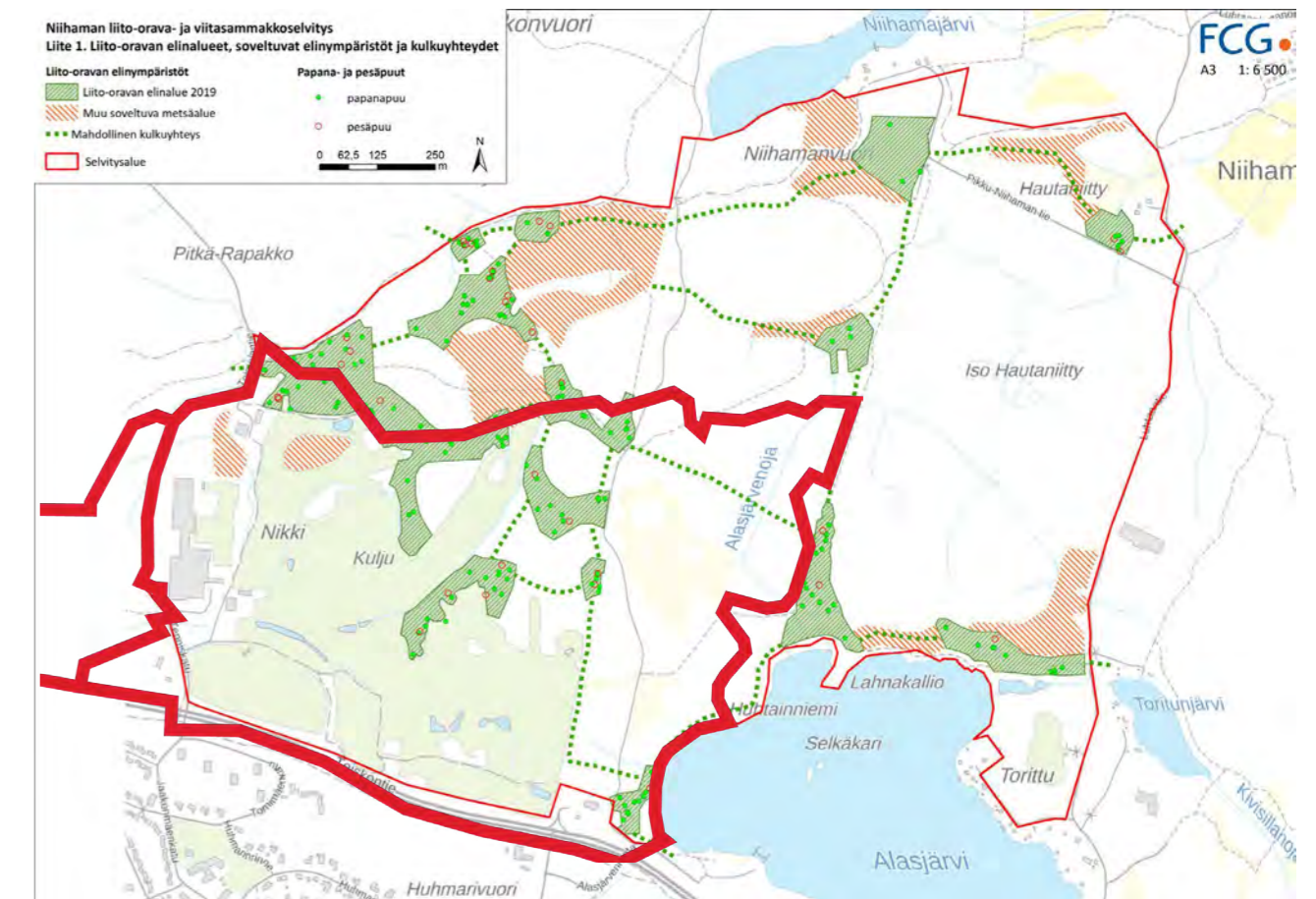
LUONTOARVOT

Ramboll on tehnyt Mediparkin alueesta luontoselvityksen vuonna 2021. Mediparkin puoleisella suunnittelualueella esiintyy useita arvokkaita eläin- ja kasvilajihavaintoja. Mediparkin alue on laajalti liito-oravan kannalta tärkeää aluetta. Mediparkin alueella sijaitsee liito-oravan elinympäristöjä, sekä kulkureittejä. Liito-oravan lisäksi Mediparkissa sijaitsee viitasammakoiden ja lepakoiden elinympäristöjä. Näiden luontoarvojen lisäksi suunnittelualueen metsissä sijaitsee laajalti lahojavuosammalta. Lisäksi alueella on huomionarvoisia luontokohteita ja arvokkaita kasvilajihavaintoja. Luontoarvot-kartalla on esitetty yhteenveto Mediparkin alueen luontoarvoista. (Ritari ym. 2021)

Alasjärven pohjoispuolella olevat metsät kuuluvat Suomen luonnonsuojeluliiton Tampereen luonnonsuojeluesitykseen. Esityksessä alue tukeutuisi nykyiseen Soukonvuoren luonnonsuojelualueeseen. (Ritari ym. 2021, s. 12) Mediparkin tavoin myös Alasjärven puoleisissa metsissä esiintyy runsaasti lahojavuosammalta (Ritari ym. 2021, s. 34). Alasjärven puolella on tehty liito-orava- ja viitasammakkoselvitys vuonna 2019 (Mäkelä 2019). Suunnittelualueen sisälle jäävät metsäalueet ovat osalta liito-oravien elinaluetta. Ainoastaan nykyisen Frisbeegolfkeskuksen alueella, suunnittelualueen itä-

reunalla, ei esiinny liito-oravan elinalueita. Viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikka sijaitsee selvityksen mukaan suunnittelualueen ulkopuolella, Alasjärven (järvi, ei suunnittelualue) rannalla Lahnakallion kohdalla. (Mäkelä 2019) Lisäksi Tampereen paikkatiedon mukaan Alasjärven (järvi, ei suunnittelualue) rannalla aivan suunnittelualueen rajalla sijaitsee viitasammakoiden esiintymisalue.

Liito-oravaselvitys Alasjärvi

MAISEMA-ANALYYSI

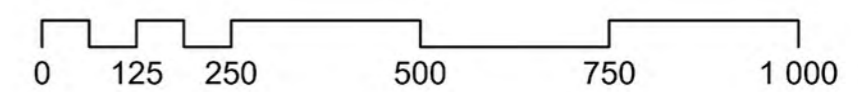
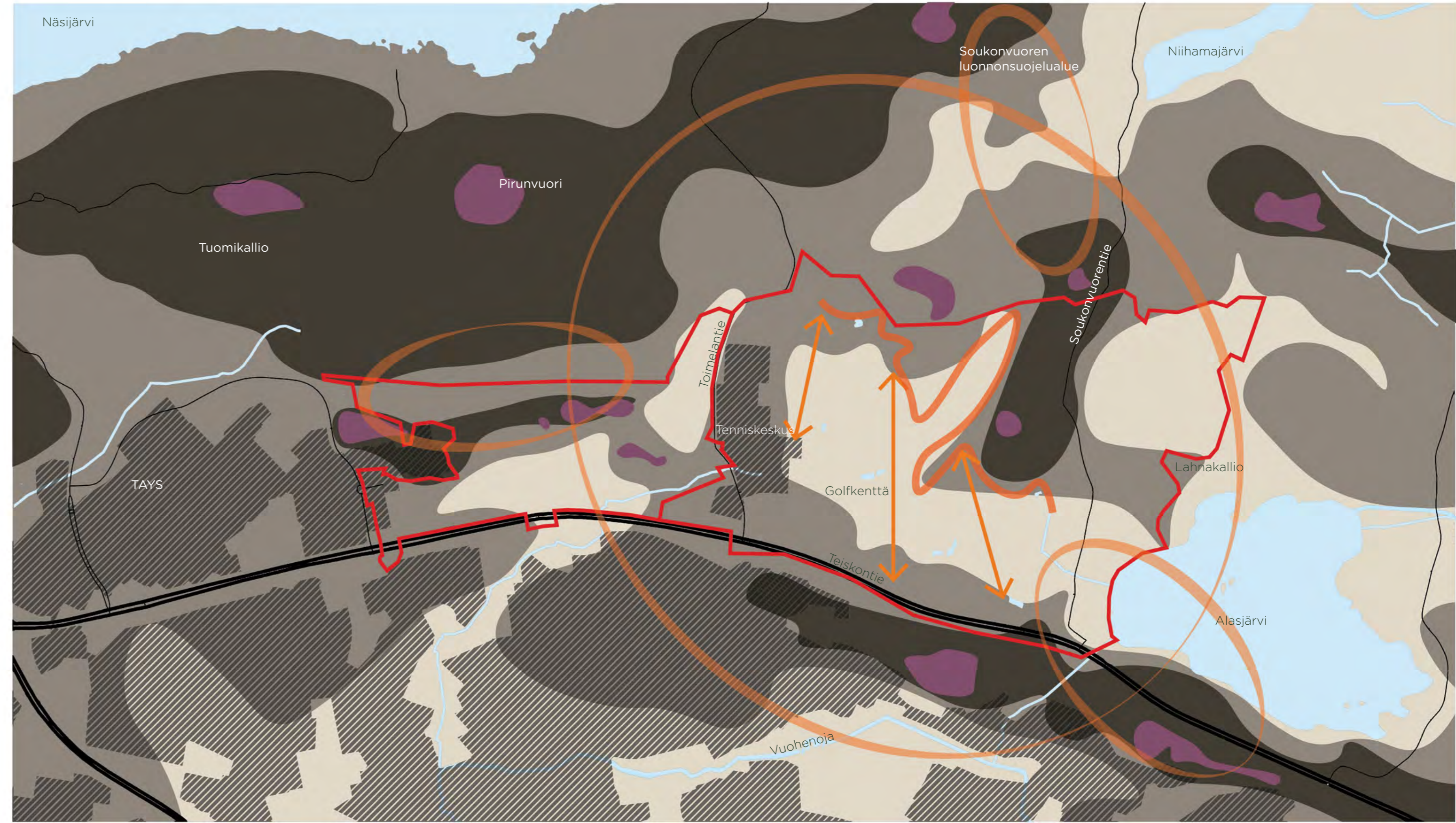
MAISEMARAKENNE JA -TILAT

MAISEMARAKENNE

Tarkastelualuetta rajaa pohjoisosassa yhtenäinen, selkeä selänne, joka nousee jyrkästi Näsijärven rannalta. Tämän ison selänteen lisäksi alueella sijaitsee muutama pienempi selänne, jotka sijoittuvat osittain myös suunnittelualueelle. Näiden selänteen väliin jää pieniä laaksoja ja mäkiä. Teiskontien eteläpuolella levittyy yhtenäinen ja laaja laakso. Nykyinen asutus ja muu rakentaminen sijoittuu pitkälti alueen eteläosiin laaksoon tai vaihettumisvyöhykkeille. Leveä ja vilkasliikenteinen Teiskontie halkaisee tarkastelualueen itä-län-sisuunnassa.

Teiskontien pohjoispuolella vaihteleva maasto muodostaa muutaman maiseman solmukohtan. Nämä solmukohtat muodostuvat kohtiin, joissa useampi maisemaelementti kohtaa (vesistö, laakso, selänne). Alueen sulkeutuneisuuden vuoksi solmukohtia on haastava erottaa maastossa. Parhaiten maastossa hahmottuu Alasjärven (järvi, ei suunnittelualue) viereinen solmukohta. Kaksi muuta solmukohtaa erottuu paikoitellen maastossa suunnittelualueen pohjoisrajan tuntumassa kulkevalta ulkoilureitiltä ja metsäpoluilta. Lisäksi isommassa mittakaavassa tarkasteltuna koko Alasjärven laaksoalue rajaavine selännein, muodostaa yhden laajan solmukohtan.

Maisemarakenne

Golfkentältä avautuu katkonaisia näkymälinjoja. Maisemarakenne-kartalle on merkitty selkeimmät näkymälinjat. Suunnittelualueen ulkopuolella näkymiä avautuu lähinnä järvien rannoilta. Toisaalta leveä ja melko suoralinjainen Teiskontie mahdollistaa tasaisilla alueilla pitkät näkymät. Viereisessä golfkentältä otetussa kuvassa, kuvan vasemmassa reunassa, avautuu pitkä näkymä kohti Teiskontietä.

Golfkentän nurmipinnat ja metsän reuna muodostavat näyttävän mutkittelevan reuna-aiheen. Reuna-aihe muodostaa alueelle ainutlaatuisen maamerkin. Vieressä kuvia golfkentän ja metsän reuna-alueesta.

MAISEMATILAT

Tarkastelualue on maisematilaltaan suurelta osalta sulkeutunutta metsää. Rakennettu ala muodostaa tarkastelualueella maisematilallisesti puoliavoimen tilan. Ainoastaan Alasjärven puoleiselle suunnittelualueelle, golfkentän kohdalle, sijoittuu selkeästi avoimia maisematiloja (kts. kohta Maisema- ja kulttuuriarvot).

Kuvia golfkentän puustosta ja metsänreunasta.

MAISEMA-ANALYYSI

MAISEMA- JA KULTTUURIARVOT

Tarkastelualueella sijaitsee maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Näillä alueilla tulee "turvata ja edistää alueen kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittymistä" (Tampereen kaupunki 2021).

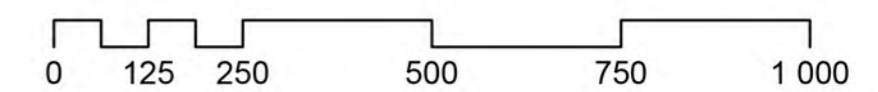
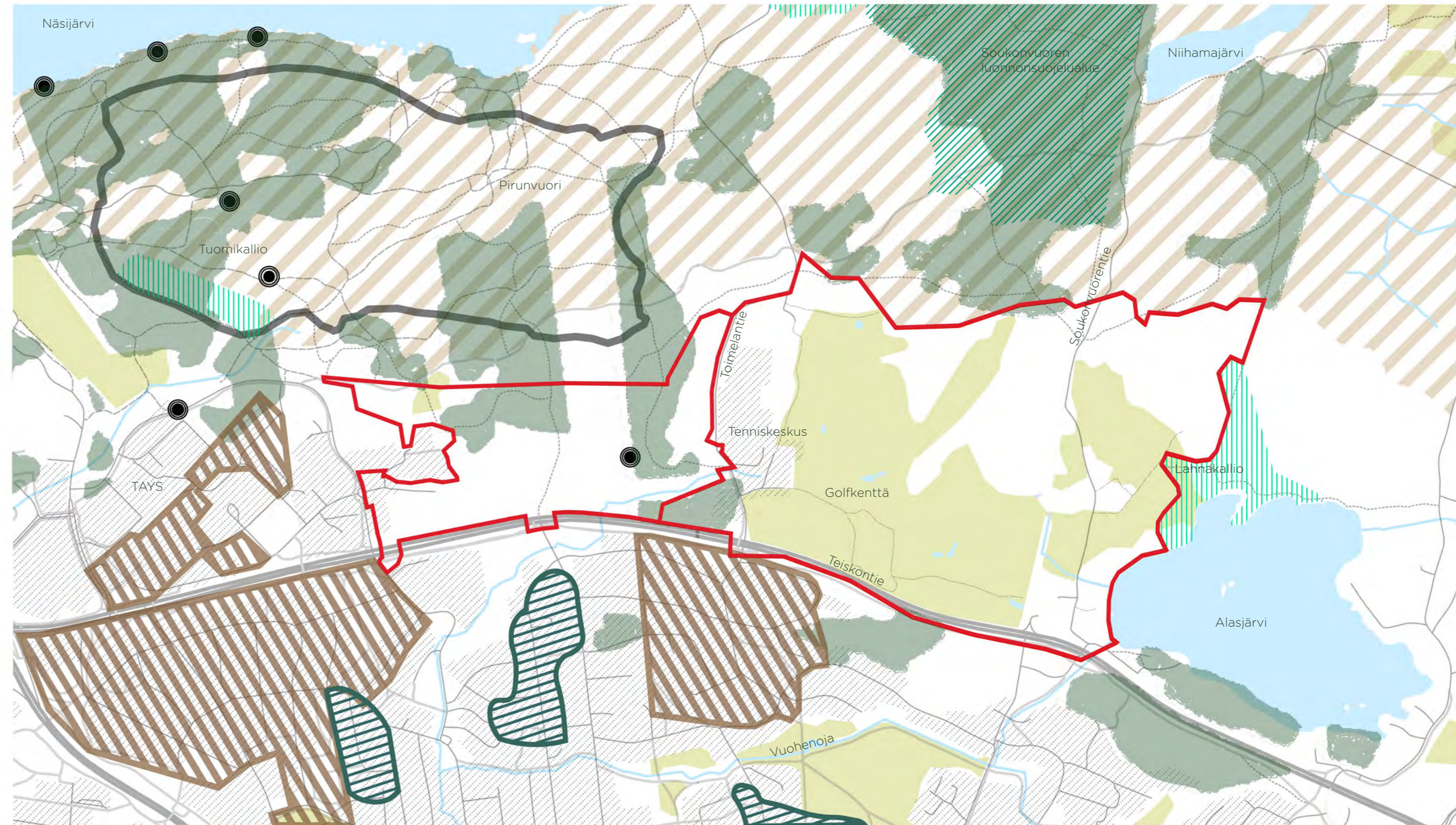
Tarkastelualueella sijaitsee seitsemän arkeologista kulttuuriperintökohdetta. Tarkastelualueella sijaitsevat arkeologiset kulttuuriperintökohteet ovat joko kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Näistä yksi, Myllypellon rajamerkki, sijaitsee suunnittelualueella.

Tarkastelualueen luoteiskulmassa sijaitsee maakunnallisesti arvokas Tuomikallion-Pirunvuoren kallioalue, joka kohoaa Mediparkin pohjoispuolella. Alueella on geologisia, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja (Tampereen kaupunki 2020).

Nykyinen Soukonvuoren luonnonsuojelualue sijoittuu tarkastelualueen koillisosan metsiin. Suomen luonnonsuojeluliiton esityksessä aluetta tulisi laajentaa Alasjärven pohjoispuolella sijaitseviin metsiin asti. Luonnonsuojelualueen lisäksi tarkastelualueella sijaitsee luonnonsuojeluohjelman kohteita ja perintömetsiä. Lahnakallion luonnonsuojelualueesta on laadittu rajausehdotus vuonna 2020.

Merkintöjen selitys

Maisema- ja kulttuuriarvot

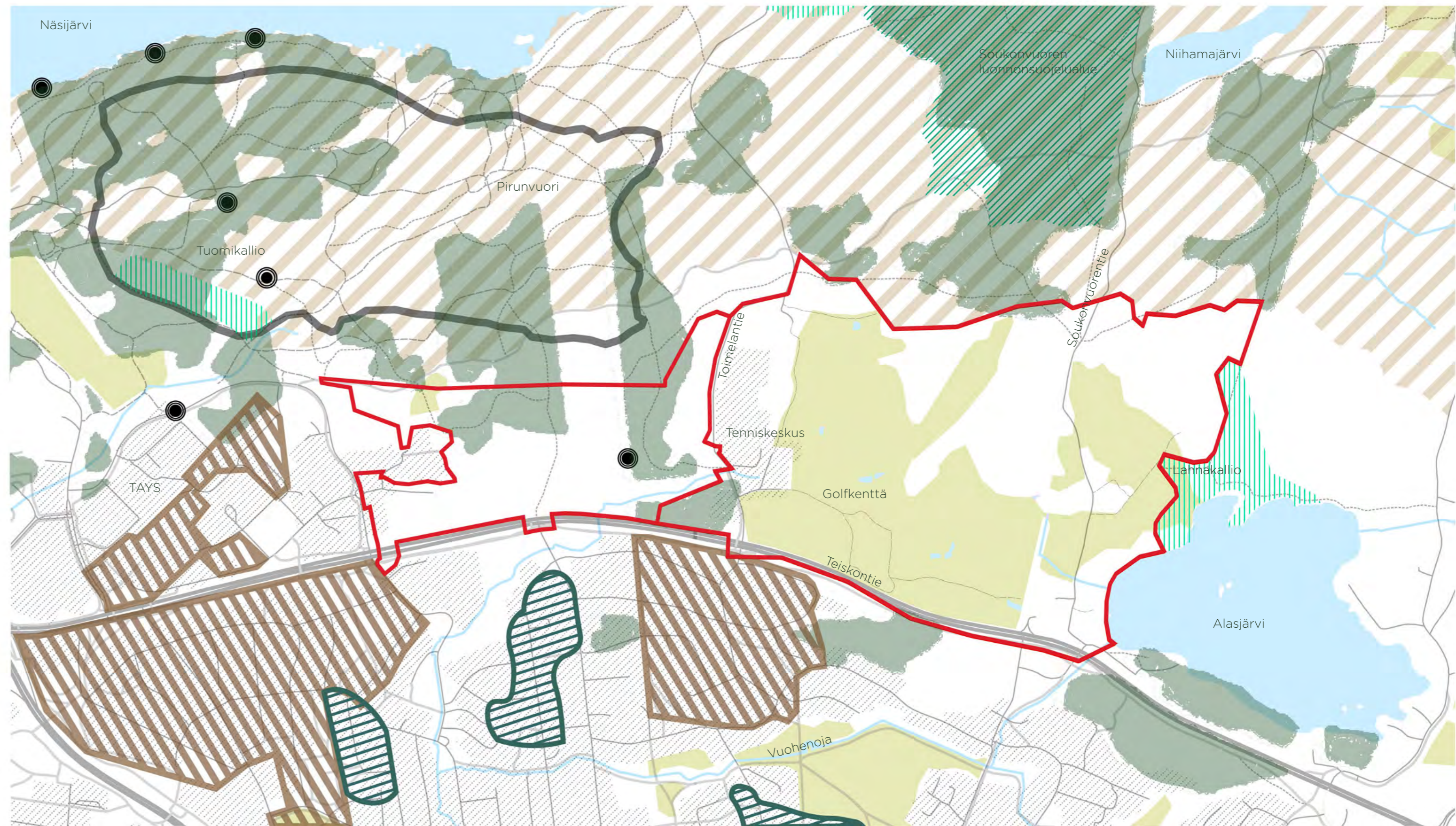

Maisema- ja kulttuuriarvot

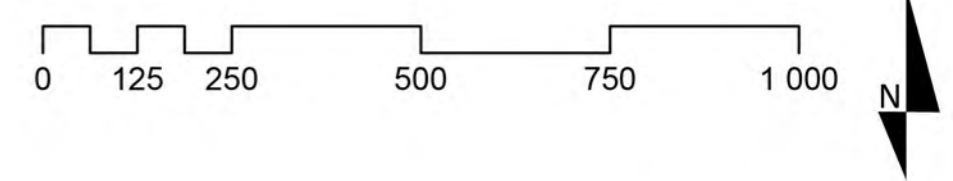
Tarkastelualueen pohjoisosa kuuluu kansalliseen kaupunkipuiston rajausehdotukseen, joka kattaa laajoja alueita Tampereella. Lappi-Kauppi-Niihama -osa-alue, johon tarkastelualue osin kuuluu, sijoittuu kansallisen kaupunkipuiston rajausehdotuksen koillisosaan. Kansallisen kaupunkipuiston rajausehdotukseen on sisällytetty alueita, jotka ovat tunnusomaisia ja tunnistettavia maisemarakenteita tai historiallisesti merkittäviä kokonaisuuksia. Ne muodostavat Tampereen viherverkoston ja virkistyspalveluiden ytimen. (Tampereen kaupunki 2022f)

Avoimia maisematiloja alueella on vähän. Laajimmat avoimet maisematilat suunnittelualueella muodostavat Tammergolfin golfkenttä ja sen itäpuolella oleva Tampereen frisbeegolfkeskus. Nämä alueet ovat kuitenkin osin puustoisia ja muodostavat enemmänkin avoimien alueiden sarjan, kuin yhden yhtenäisen avoimen alueen. Mediparkkiin sijoittuu pieni niittyaukea lähelle suunnittelualueen rajaa. Lisäksi Kaupin urheilu kentät lännessä ja etelässä Vuohenojan varren niittyalueet kuuluvat tarkastelualueen avoimiin maisematiloihin.

Metsissä on paikoin vanhaa puustoa, yli 80 vuotta (Tampereen kaupunki 2008; Tampereen kaupunki 2022g). Nämä vanhat metsäalueet soveltuvat hyvin liito-oravan elinympäristöiksi ja kulkureiteiksi. Vanhoille metsäalueille sijoittuu myös arvokkaita ja erityisen tärkeitä avainbiotooppeja, joista Mediparkkiin sijoittuvat on esitetty Rambollin laatimassa luontoselvityksessä. Alasjärven puoleiset erityisen tärkeät tai arvokkaat avainbiotoopit sijoittuvat suunnittelualueen pohjoispuolelle.

	Taajama		Arkeologinen kulttuuriperintökohde		Luonnonsuojeluohjelman kohde ja perintömetsä
	Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö		Arvokas kallioalue		Kansallinen kaupunkipuisto rajausehdotus
	Paikallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö		Luonnonsuojelualue		Avoim maisematila
					Vanha metsä (yli 80 v.)

Merkintöjen selitys

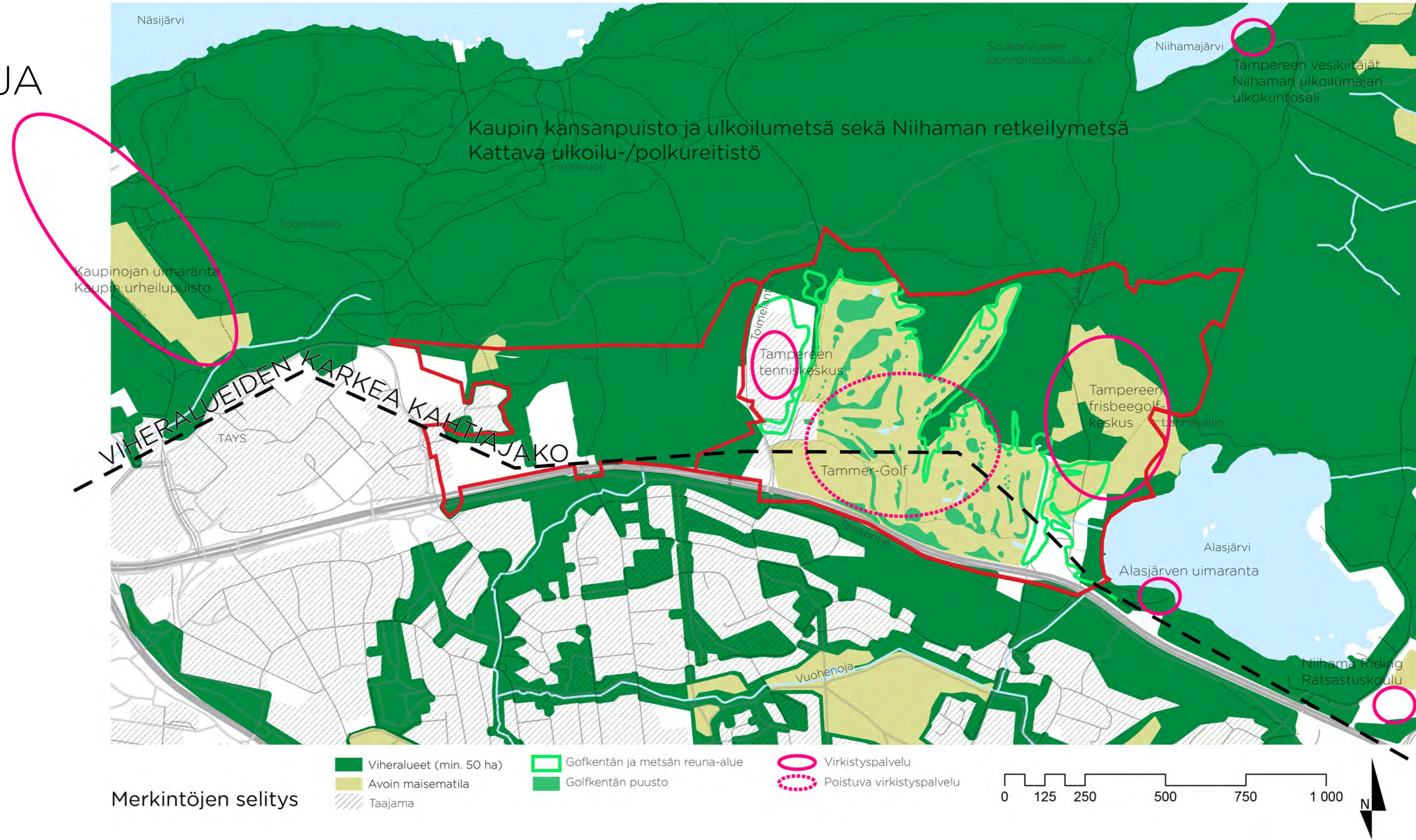
VIHERVERKOSTO NYKYISET VIHERALUEET JA VIRKISTYSPALVELUT

Tarkastelualueen viheralueet jakautuvat karkeasti kahteen erityyppiseen alueeseen; pohjoisosan yhtenäiseen metsä-alueeseen ja eteläosan vaihtelevaan ja verkostomaiseen viheralueeseen. Pohjoisosassa sijaitsevat Kaupin kansanpuisto ja ulkoilumetsä sekä Niihaman retkeilymetsä. Kauppi-Niihaman alue sisältää kattavan tarjonnan erilaista virkistys- ja urheilutoimintaa. Toiminnot sijoittuvat metsän reuna-alueille ja järvien rannoille. Tämän lisäksi metsässä on laaja reitistö, joka pitää sisällään kuntoradat, polut ja talvela hiihtoladun. Metsän reunalla sijaitsevat Tammer-Golfin golfkenttä ja Tampereen frisbeegolfkeskuksen frisbeegolf-rata, poikkeavat avoimuudellaan sulkeutuneesta metsästä.

Golfkenttä poikkeaa tavallisista viheralueista niin ulkonäöllisesti, kuin kunnossapidoltaan. Golfkentän viheralue koostuu laajoista nurmialueista, keinotekoisista vesiaiheista, pienistä puuryhmistä sekä erikokoisista metsäsaarekkeista. Golfkentän nurmialueiden ja metsän reuna-alue muodostaa vaikuttavan reuna-aiheen. Reuna-aihe mutkittelee vaihtelevasti; välillä nurmialueet ”tunkeutuvat” syvällekin metsään.

Teiskontien eteläpuolella viheralueet muodostuvat asutuksen välisistä, kooltaan ja toiminnoiltaan vaihtelevista alueilta. Viheralueet jatkuvat Teiskontien yli muissa kohdissa paitsi tarkastelualueen länsiosassa.

Suunnittelualue sijoittuu pohjoisen yhtenäisen metsäalueen sekä eteläosan vaihtelevan ja verkostomaisen viheralueen väliin.

VIHERVERKOSTO YLEISKAAVA 2040

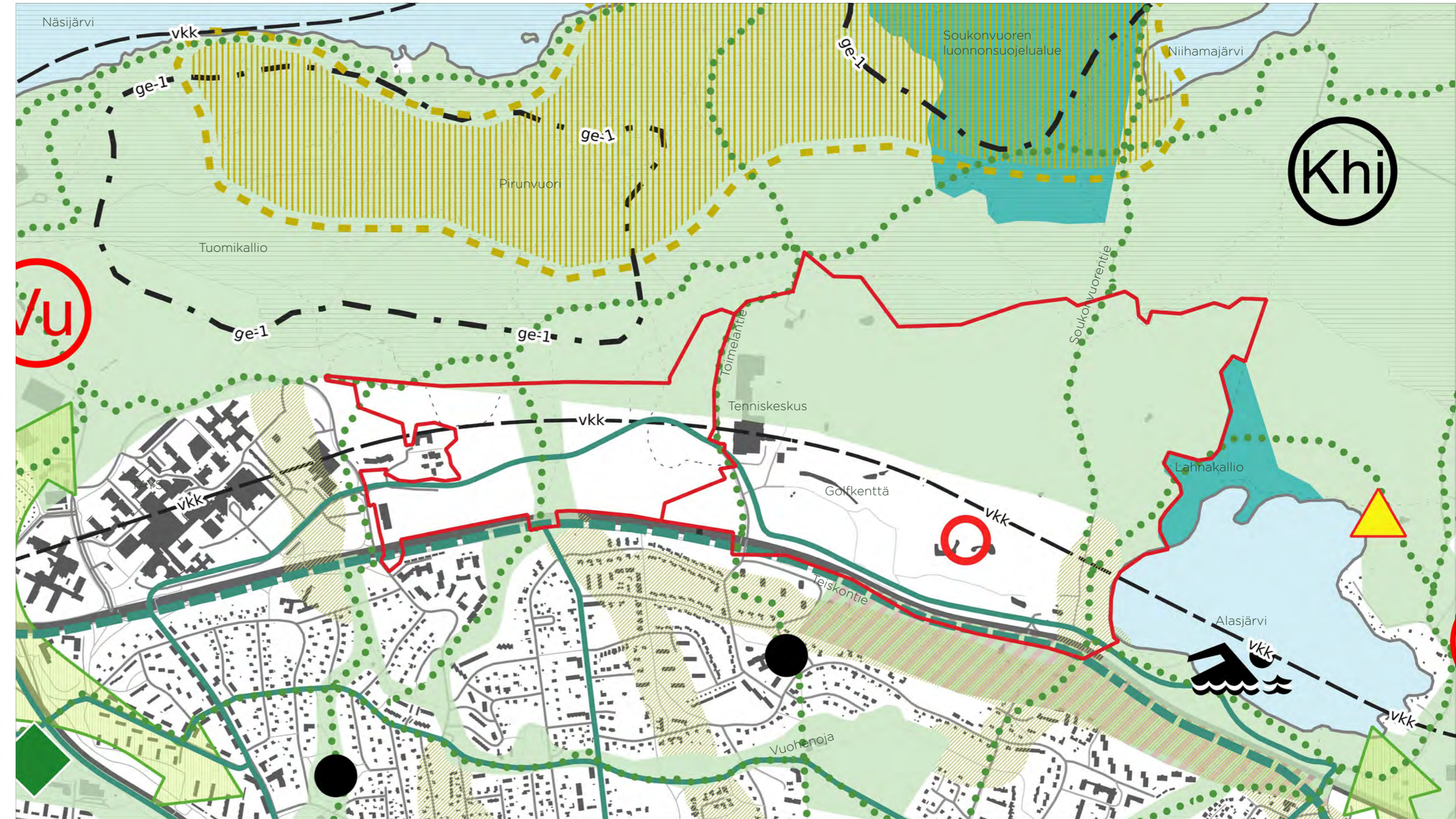
1/6: SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualueella on voimassa Tampereen kantakaupungin Yleiskaava 2040, jota on päivitetty Vaihekaava 2017–2020 -kartalla. Päivitetty Vaihekaava 2017–2020 on tarkistettu 2021, mutta se ei ole vielä voimassa. Tässä työssä on tarkasteltu näiden muodostamaa kaavayhdistelmää Kartta 2 - Viherympäristöt ja vapaa-ajan palvelut -kartasta, joka pitää sisällään viheralueita koskevat määräykset. Suunnittelualueelle sijoittuu useampi yleiskaavamääräys. Suunnittelualueelle sijoittuvia määräyksiä ovat:

- ohjeellinen keskuspuistoverkoston kehittämisalue,
- keskuspuistoverkosto,
- ohjeellinen virkistysyhteys,
- pyöräliikenteen alueellinen pääreitistö ja seudullinen pääreitistö,
- ohjeellinen ekologinen yhteys, sekä
- uusi kaupunginosapuisto.

Kartalla on myös esitetty ehdotus kansallisen kaupunkipuiston alueesta vaakaraidoituksella. Kansallista kaupunkipuistoa käsitellään Maisema- ja kulttuuriarvot -kohdassa (s. 9). Seuraavilla sivuilla on tarkasteltu edellä listattuja määräyksiä tarkemmin.

Yleiskaava 2040 - Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut

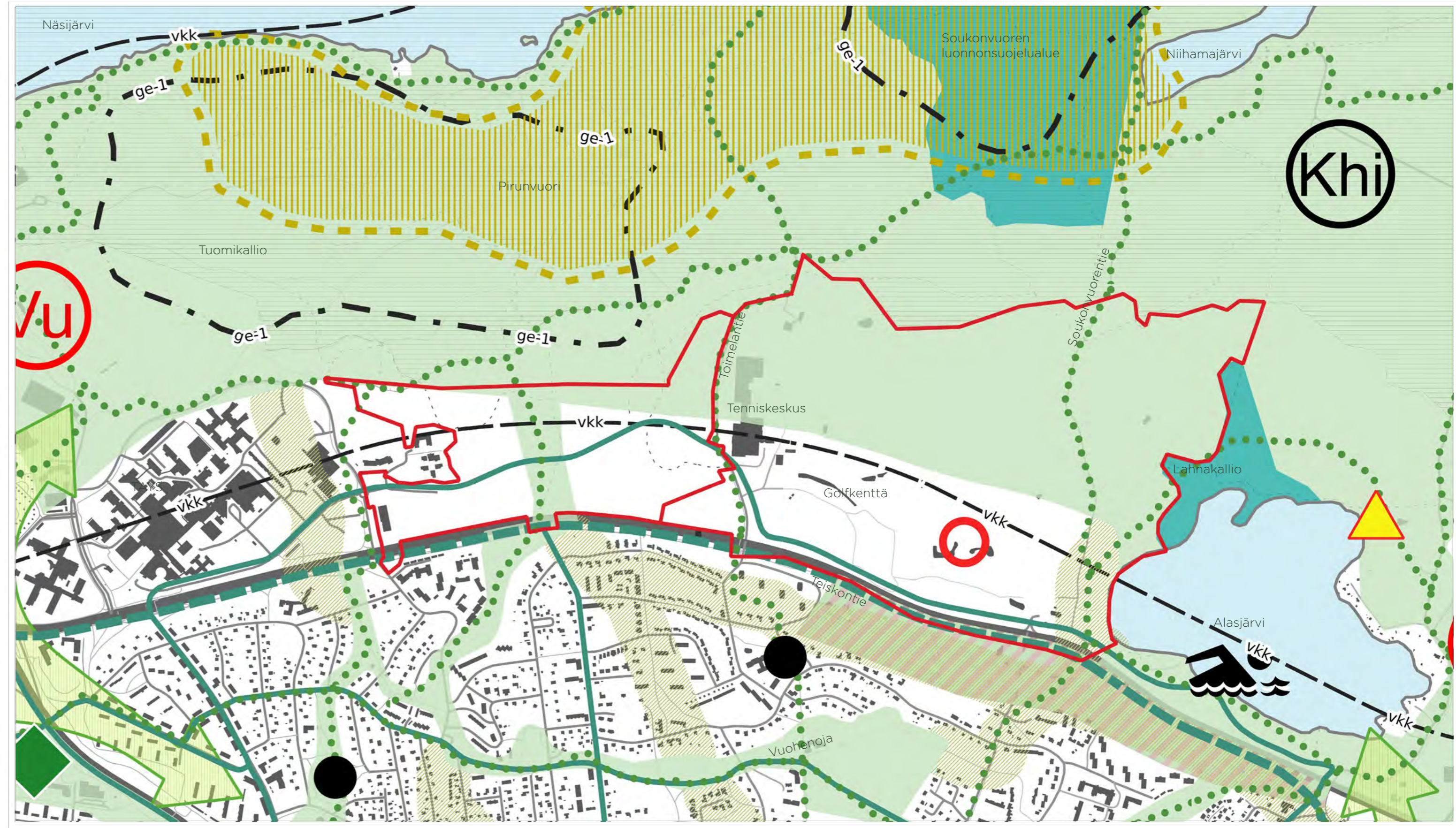

Yleiskaava 2040 - Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut

Yllä lueteltujen määräysten lisäksi *tarkaste-
lualueelle* sijoittuu luonnonsuojelualueita; kehitet-
tävää keskitettyjen liikunta-, urheilu- ja vapaa-ajan-
palveluiden alue tai kohde; geologisesti arvokas
kallioalue; ohjeellinen viherverkoston yhteystarve;
kaupunginosapuistoja; ohjeellinen uusi leirintä-
alue; uimaranta; erikoispuisto; kaupunkihiljainen
virkisty- tai luonnonsuojelualue; asumisen ja vir-
kistyksen sekoittunut alue sekä ohjeellinen luon-
non ydinalue.

Kantakaupungin yleiskaavan Kartta 4:ssä, *Kestävä
vesitalous, ympäristöterveys ja yhdyskuntatekni-
nen huolto*, annetaan seuraava yleismääräys:

”Viinikanojan valuma-alue. Hulevesivirtaamia on
rajoitettava. Kaukajärven tila tulee säilyttää ja
lidesjärven sekä Alasjärven tilaa tulee parantaa.
Kaukajärven rannalta tapahtuu rantaimetymistä
Aakkulanharjun pohjavesialueelle ja veden laatu
on säilytettävä hyvänä.”

VIHERVERKOSTO

YLEISKAAVA 2040

2/6: OHJEELLINEN KESKUSPUISTOVERKOSTON KEHITTÄMISTARVEALUE

 OHJEELLINEN KESKUSPUISTOVERKOSTON KEHITTÄMISTARVEALUE

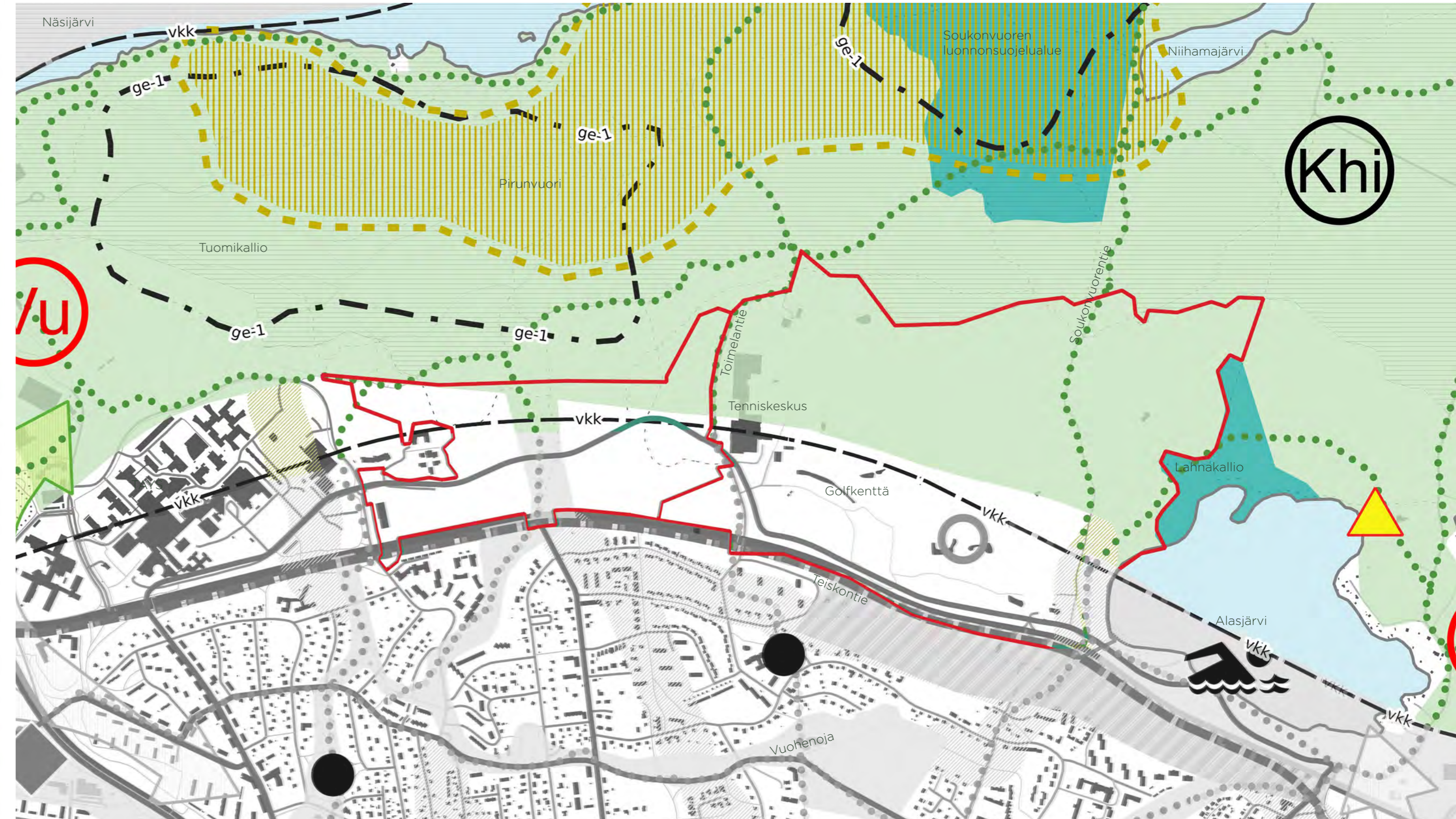
Alueelle tulee laatia kokonaissuunnitelma, jonka tavoitteena on vahvistaa alueen tunnettavuutta ja saavutettavuutta koko kaupunkiseutua palvelevana monipuolisena keskuspuistona. Suunnitelmalla tulee yhteen sovittaa virkistystoimintojen ja -palveluiden tarpeet ja muu maankäyttö luonnonympäristön, kulttuuriympäristön ja maiseman arvojen kanssa.

Kauppi-Niihama on toinen kahdesta keskuspuistoverkoston kehittämisalueista Tampereen kanta-kaupungin alueella. Kauppi-Niihaman -aluekokonaisuudella on tärkeä merkitys viherympäristön ja vapaa-ajan palveluiden, maiseman ja kulttuurihistorian sekä ekologisen verkoston kannalta.

Alue on merkittävä niin virkistyspalveluiden, kuin luonnonympäristönsä ansiosta. Alueella on pitkä historia kaupungin yleisenä virkistys- ja ulkoilualueena. Paineet lisätä virkistyspalveluja alueelle kasvavat jatkuvasti ja virkistyspalveluiden soveltaminen yhteen luontoarvojen kanssa vaikeutuu. Kaavaselistuksen mukaan Kauppi-Niihaman alueelle tulee tehdä oma, erillinen kokonaissuunnitelma.

(Tampereen kaupunki, 2020)

Yleiskaava 2040 - Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut

VIHERVERKOSTO YLEISKAAVA 2040

3/6: KESKUSPUISTOVERKOSTO

KESKUSPUISTOVERKOSTO

Alueita ylläpidetään ja kehitetään yhtenäisinä, hyvin saavutettavina sekä toimintoiltaan ja luonnon ympäristöltään monipuolisina virkistys- ja viheralueina. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muut näihin verrattavat toimenpiteet ovat luvanvaraisia kuten MRL 128 §:ssä on säädetty.

Aluetta ja sen toimintoja tarkemmin suunniteltaessa ja lupamenettelyn yhteydessä tulee ottaa huomioon

luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot, ja varmistaa virkistys- ja ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus. Alueelle voidaan sijoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevia rakennuksia sekä hulevesien hallintaan tarkoitettuja rakenteita tarkempien suunnitelmien mukaisesti. Alueella olevat rakennukset voidaan säilyttää. Rakennusten perusparantaminen, korjaaminen ja vähäinen laajentaminen sekä tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentaminen ovat sallittuja.

Keskuspuistoverkosto muodostaa tärkeän verkoston, jonka tehtävänä on säilyttää luonnon monimuotoisuus, ekologinen kantokyky sekä kaupunki- ja maisemarakenteen tasapaino. Tarkastelualueesta noin puolet on keskuspuistoverkoston aluetta. Pohjoispuolen Kauppi-Niihamaan kuuluva alue onkin merkittävä keskuspuistoverkoston osa. Suunnittelualueella Alasjärven osuus on melkein suurelta osin keskuspuistoverkosta. Mediparkissa keskuspuistoverkostoaluetta on vähemmän, mutta alueen läpi kulkee selkeä yhdys Kauppi-Niihamaan ja Teiskontien eteläpuolen asuinalueiden välillä.

Keskuspuistoverkoston virkistyspalveluita voidaan kehittää, kunhan toimenpiteillä ei heikennetä verkoston yhtenäisyyttä, saavutettavuutta tai toimintojen ja luonnonympäristön monimuotoisuutta.

(Tampereen kaupunki, 2020)

Yleiskaava 2040 - Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut

VIHERVERKOSTO YLEISKAAVA 2040

4/6: OHJEELLISET VIRKISTYSYHTEYDET & PYÖRÄLIIKENTEEN ALUEELLINEN JA SEUDULLINEN PÄÄREITISTÖ

OHJEELLINEN VIRKISTYSYHTEYS

Keskuspuistoverkosta yhdistävä virkistysyhteys tai lähivirkistysalueiden sarja. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee varmistaa lähivirkistysalueiden riittävyys, saavutettavuus, luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot sekä varmistaa virkistysyhteyksien ja ekologisten yhteyksien jatkuvuus. Yhteyden luonne voi vaihdella rakennetusta luonnonmukaiseen.

PYÖRÄLIIKENTEEN ALUEELLINEN PÄÄREITISTÖ

Pyöräliikenteen alueellista pääreitistöä kehitetään korkeatasoisena seudullisen pääreitistön ja keskeiset asutus-, työpaikka- ja palvelukeskittymät yhdistävänä verkkona. Alueellista pääreitistöä kehitetään nykyisten ja puuttuvien osuukien osalta laadukkaina, sujuvina, nopeina, viihtyisinä ja turvallisina reitteinä, joilla jalankulku ja pyöräliikenne pääsääntöisesti erotellaan omille väylilleen. Pääreitistön kehittämismahdollisuudet, laatukriteerit, tarkempi sijainti ja yhteensovittaminen muun virkistyskäytön kanssa ratkaistaan jatkosuunnittelussa alueen ympäristöarvot huomioiden.

PYÖRÄLIIKENTEEN SEUDULLINEN PÄÄREITISTÖ

Pyöräliikenteen seudullista pääreitistöä kehitetään korkeatasoisena seutu- ja aluekeskukset yhdistävänä verkkona. Pääreitistöä kehitetään nykyisten ja puuttuvien osuukien osalta laadukkaina, sujuvina, nopeina, houkuttelevina ja turvallisina reitteinä, joilla jalankulku ja pyöräliikenne erotellaan omille väylilleen. Pääreitistön tarkempi sijainti ratkaistaan jatkosuunnittelussa.

Yleiskaava 2040 - Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut

Yleiskaava 2040 - Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut

Virkistysyhteydet muodostavat keskuspuisto-
verkoston kanssa Tampereen kantakaupungin
läpi kulkevan katkeamattoman virkistysverkos-
ton. Kauppi-Niihaman virkistys- ja urheilupuisto
on merkittävä aluekokonaisuus koko Tampereen
mittakaavassa, joten riittävät ja saavutettavat
yhteydet alueelle ovat tärkeitä. Kartassa esitetty-
jen virkistysyhteyksien lisäksi voidaan suunnitte-
lualueelle osoittaa muita virkistysreittejä tai pol-
kuja.

Tarkastelualueella sijaitsevat virkistysyhteydet
toimivat myös esimerkiksi liito-oravien kulkua
tukevina ekologisina yhteyksinä. Näitä yhteyksiä
tukee lisäksi erilliset Ekologiset yhteydet (kts.
seuraava sivu).

Suunnittelualueen läpi kulkee pyöräilyn alueelli-
nen pääreitti. Reitti kulkee Mediparkin alueen kes-
keltä ja Alasjärven alueen eteläreunalla. Pyöräilyn
seudullinen pääreitti kulkee Teiskontien varrella ja
vain hipoo suunnittelualueen eteläreunaa.

(Tampereen kaupunki, 2020)

VIHERVERKOSTO YLEISKAAVA 2040

5/6: OHJEELLINEN EKOLOGINEN YHTEYS

OHJEELLINEN EKOLOGINEN YHTEYS
Yhteydellä on merkitystä eliölajien liikkumiselle ja luonnon monimuotoisuuden säilymiselle. Ekologisen yhteyden jatkuvuus ja kytkeytyminen keskuspuistoverkoston tulee turvata. Tarkemman suunnittelun yhteydessä ratkaistaan ekologisen yhteyden sijainti, leveys ja luonne huomioiden arvokkaat luontokohteet, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot sekä varmistetaan, että ekologinen yhteys

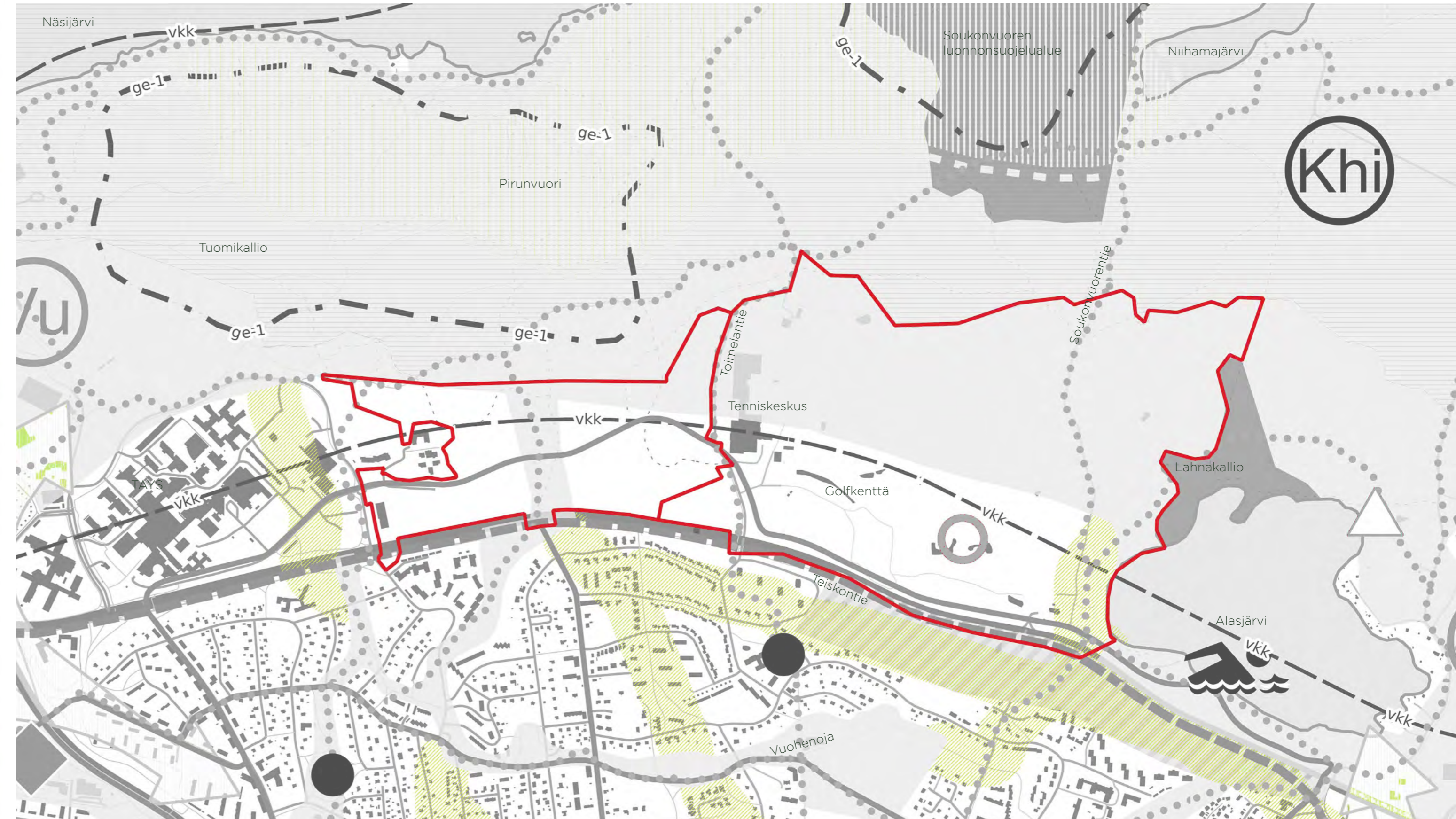
säilyy mahdollisimman leveänä, puustoisena, kasvillisuudeltaan kerroksellisena ja luonnon olosuhteiltaan monipuolisena. Ekologinen yhteys on turvattava maisemaa muuttavien maanrakennustöiden, puiden kaatojen tai muiden näihin verrattavien toimenpiteiden yhteydessä. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muut näihin verrattavat toimenpiteet ovat luvanvaraisia kuten MRL128 §:ssä on säädetty.

Ekologiset yhteydet täydentävät keskuspuistoverkoston. Yhteyksillä on osoitettu tärkeitä kulkureiteiksi soveltuvia viherympäristöjä keskuspuistoverkoston osien välillä. Ekologisten yhteyksien määrittelyssä on käytetty sateenvarjolajina liito-oravaa. Suunnittelun alueen kaakkoiskulman ekologinen yhteys perustuu Alasjärven rannan liito-oravahavaintoihin. Rantametsiköissä sijaitsee liito-oravan elinympäristö ja kulkureitti, joka jatkuu Teiskontien toisella puolella.

Tarkemmassa suunnittelussa tulisi ottaa huomioon alueella tehdyt ajankohtaiset luontoselvitykset ja niistä selviävät ekologisten yhteyksien tarpeet.

(Tampereen kaupunki, 2020)

Yleiskaava 2040 - Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut

VIHERVERKOSTO YLEISKAAVA 2040

6/6: UUSI KAUPUNGINOSAPUISTO

OHJEELLINEN UUSI KAUPUNGINOSAPUISTO

Alueelle on varattava tilaa uudelle kaupunginosapuistolle, jonka toteuttaminen on ajankohtainen uuden keskustan tai asuinalueen kehittämisen yhteydessä. Kaupunginosapuiston tulee olla hyvin saavutettava, riittävän suuri sekä toiminnoiltaan ja luonnonympäristöltään monipuolinen.

Uusi kaupunginosapuisto kytkeytyy Alasjärven uuteen kaupunginosaan. Kaupunginosapuisto voidaan rakentaa kokonaan uutena tai hyödyntää olemassa olevaa viheraluetta.

Yleiskaava 2040 - Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut

(Tampereen kaupunki, 2020)

SUOSITUKSET MAANKÄYTÖN MAISEMALLISET SUOSITUKSET

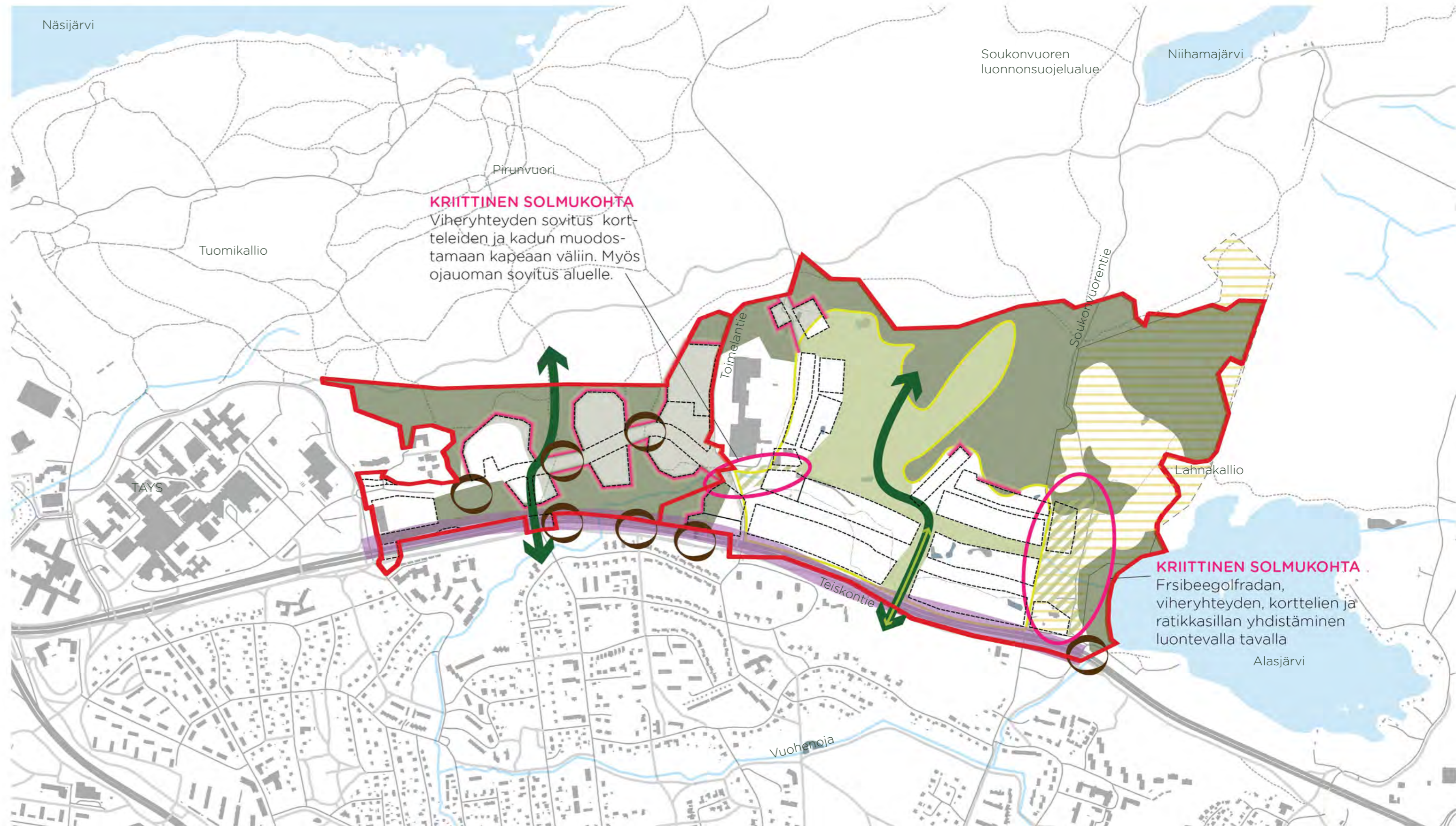
MEDIPARKIN JA ALASJÄRVEN METSÄT

Suunnittelualueen tulevaisuuden kantava maisemallinen teema on kaupunki metsässä (erityisesti Mediparkin puoli). Asemakaava-alueiden yhteydessä olevat, luontoarvoiltaan rikkaat metsät pyritäänkin säilyttämään alueella mahdollisimman laajasti.

Alueen metsänhoidon tulee tukea alueen luontoarvoja. Metsän herkimät alueet tunnistetaan ja metsänpohjan kulutus minimoidaan ohjaamalla kulku poluille (kts. Suositukset: Reitistö). Metsä- ja suojaviheralueilla, joissa sijaitsee maankäytön muuttumisen vuoksi kaatumaherkkää puustoa, voidaan puiden latvuksia katkoa ja jättää rungot paikoilleen liito-oravien hyppypuiksi.

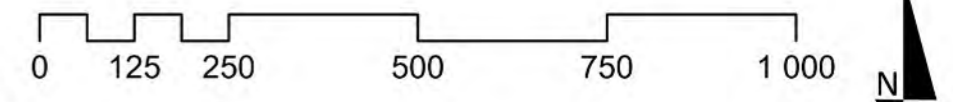
Virkistysyhteydet Teiskontien eteläpuolelta suunnittelualueen läpi aina Kauppi-Niihaman metsiin, tulee olla saavutettavat ja tukea myös ekologisia yhteyksiä. Yleiskaavan virkistysyhteysmääräysten lisäksi myös Alasjärven puolen keskiosiin, pohjois-eteläsuunnassa, tulisi sijoittaa ekologinen yhteys, joka toimii myös virkistysyhteytenä.

Maankäytön ohjeistus

Merkintöjen selitys

	Nykyinen metsäalue		Keskuspuistoverkoston jatke, viheryhteys		Kehitettävä liito-oravan kulkuyhteys tien yli
	Korttelien/katujen ja metsän rajapinnat		Nykyinen golfkenttä		Frisbeegolfrata (osa suunnittelualueen ulkopuolella)
	Kaupunginosapuisto		Ekologinen yhteys		Kasvillisuudella toteutettava suojavaiohyke
			Lisävirikistysyhteys		

Maankäytön ohjeistus

RAJAPINNAT

Suunnittelualue sijoittuu keskuspuistoverkoston kehittämistarvealueelleen eteläreunalle; suunnittelussa tulisi huomioida suunnittelualueiden liittyminen laajempaan Kauppi-Niihaman alueeseen.

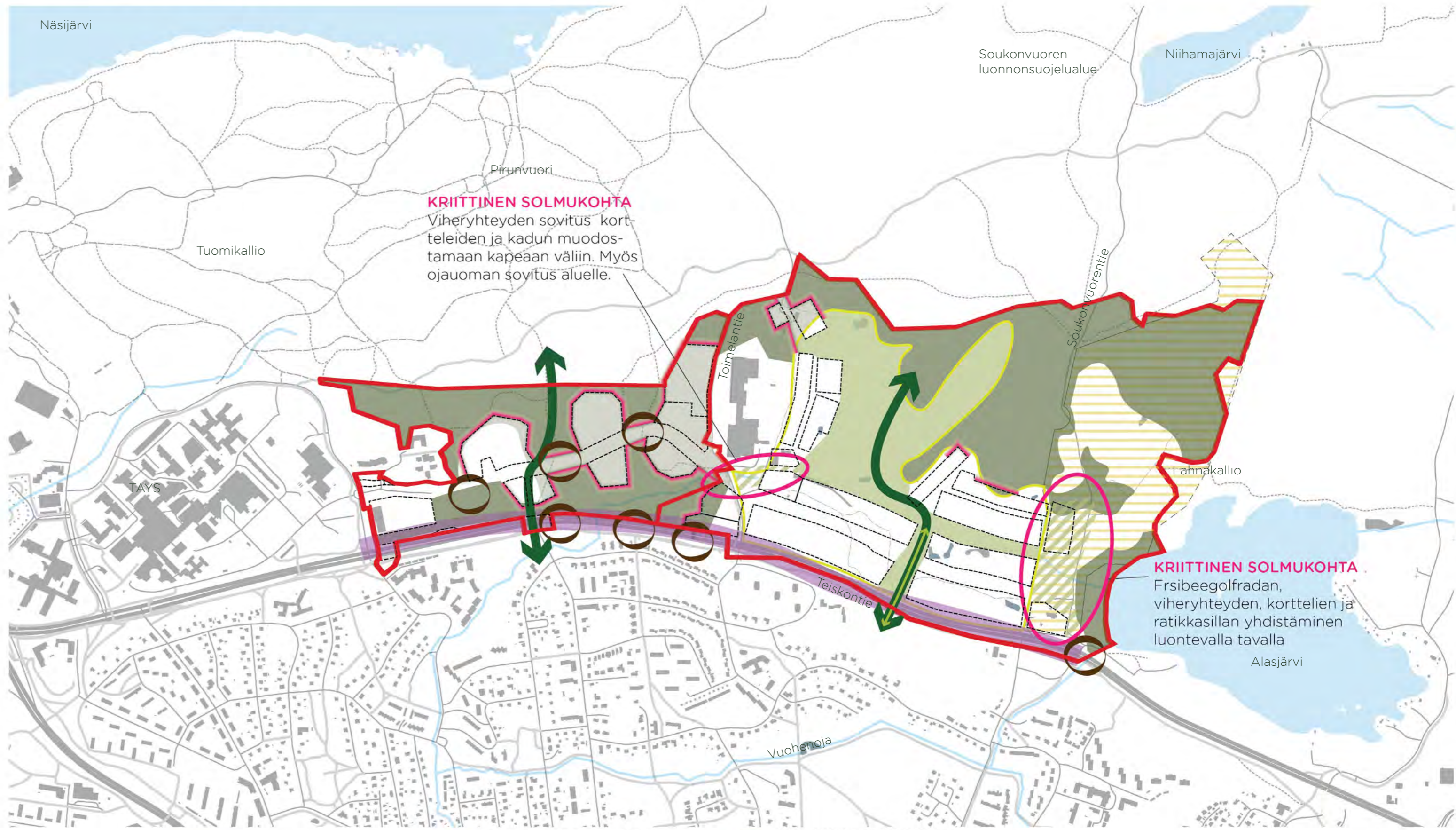
Alueelle tulisi suunnitella ennakoiva metsänhoito tuleville uusille metsänreunoille, jotta vältetään reunapuiden kaatumisia ja/tai mahdollistetaan näiden tilalle kasvavien, nykyisten taimien hyvät kasvumahdollisuudet. Huomioon on otettava erityisesti liito-oravan kulkuyhteydet teiden ja katujen kohdalla.

Kortteleiden ja metsän raja-alueet tulee suunnitella luonteviksi. Maiseman tulisi muuttua saumattomasti rakennetusta korttelista metsäksi; on tärkeää kiinnittää huomiota rajapintojen käsittelyyn. Rakennusten sijoittaminen maastonmuotoja mukailten vähentää karuja reuna-alueita.

Teiskontien on nelikaistainen tie, jonka nopeusrajoitus on Mediparkin kohdalla 60 km/h ja Alasjärven kohdalla 70 km/h. Tieltä kantautuu suunnittelualueelle pienihiukkasia, sekä muita epäpuhtauksia. Tien ja asutuksen väliin tulisikin sijoittaa kerroksellinen kasvillisuusvyöhyke, joka suodattaa liikenteen aiheuttamia epäpuhtauksia. Kasvillisuusvyöhykkeen tulisi sijaita mahdollisimman lähellä tiealuetta.

ALASJÄRVEN RAKENNETUT VIHERALUEET

Alasjärven puolelle sijoittuu uusi kaupunginosapuisto. Kaupunginosapuiston tulee palvella myös Mediparkin asukkaita. Kaupunginosapuistoon varattu alue on ollut avointa aluetta jo yli sata vuotta. Alueella sijaitsee tällä hetkellä golfkenttä,

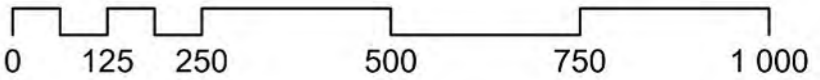

KRIITTINEN SOLMUKOHTA
Viheryhteyden sovitus kortteleiden ja kadun muodostamaan kapeaan väliin. Myös oja-uoman sovitus alueelle.

KRIITTINEN SOLMUKOHTA
Frisbeegolfradan, viheryhteyden, korttelien ja ratikkasillan yhdistäminen luontevalla tavalla

Merkintöjen selitys

- Nykyinen metsäalue
- Keskuspuistoverkoston jatke, viheryhteys
- Nykyinen golfkenttä
- Kehittävä liito-oravan kulkuyhteys tien yli
- Frisbeegolfrata (osa suunnittelualueen ulkopuolella)
- Kasvillisuudella toteutettava suoja-alue
- Kortteleiden/katujen ja metsän rajapinnat
- Ekologinen yhteys
- Lisävirikistysyhteys

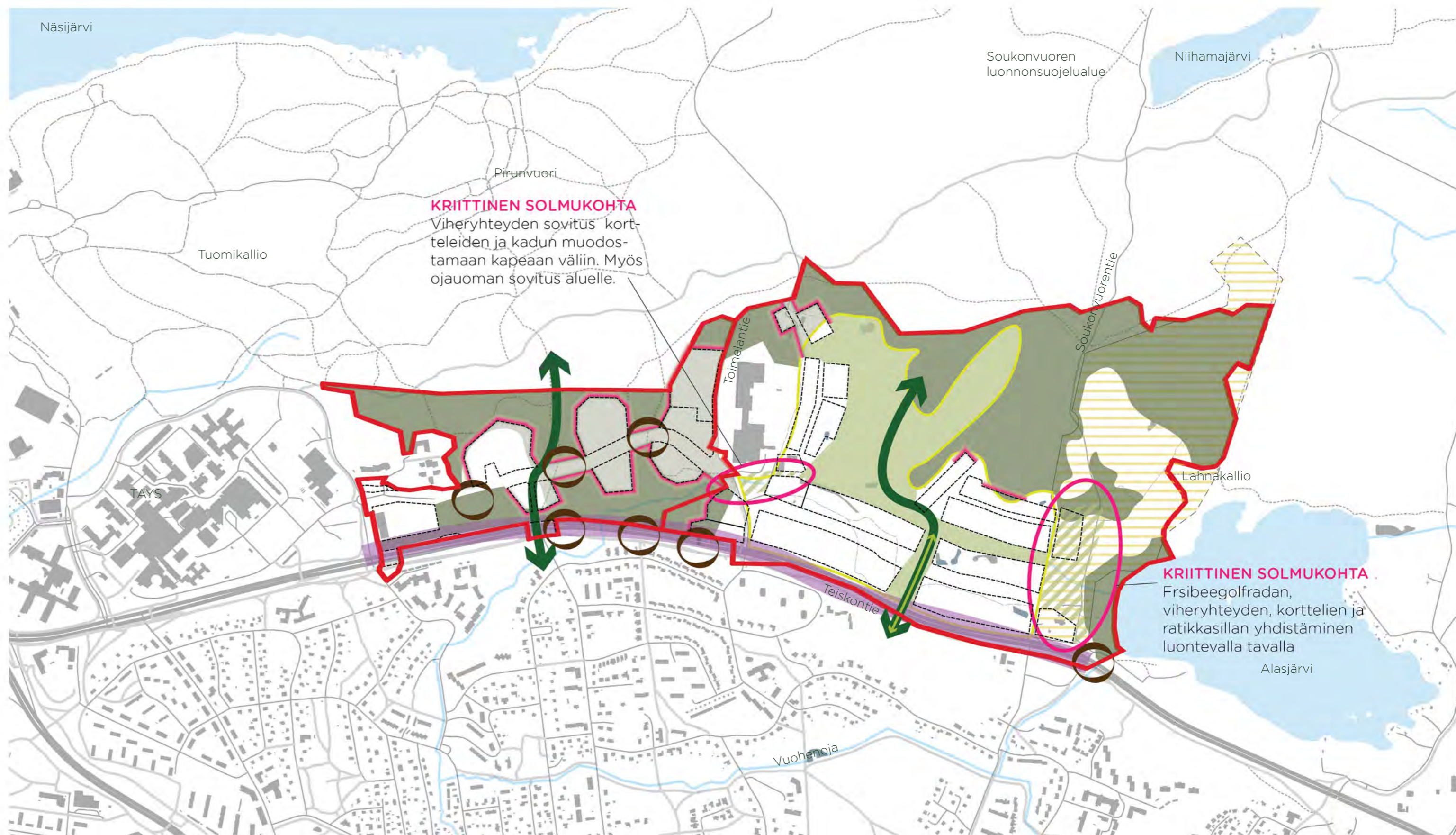
Maankäytön ohjeistus

joka on viherrakenteeltaan muuta ympäristöä rakennetumpi. Tätä olemassa olevaa viheraluetta voidaan käyttää osittain uuden kaupunginosapuiston pohjana, jolloin nykyään luonnontilaisia alueita voidaan säästää enemmän.

Uuden kaupunginosapuiston tulee yhdistyä luontevasti Alasjärven puoleisiin metsiin. Tämän lisäksi puiston tulisi yhdistyä keskuspuistoverkoston eri osiin. Etelässä puisto yhdistyy verkostoon kortteleiden välisen puiston jatkumon kautta Teiskontien toiselle puolelle. Idässä puisto yhdistyy Alasjärven rantametsikköön. Yhteyttä Mediparkin puolelle Tennishallin eteläpuolelta tulisi myös tarkastella. Tässä solmukohdassa yhdistyy moni toiminta ja yhteystarve kapeassa ja maastollisesti haastavassa tilassa. Idässä kaupunginosapuiston tulisi luontevasti yhdistyä olemassa olevaan frisbeegolfkenttään. Frisbeegolfkentän ratojen riittävät etäisyydet reiteistä, rakennuksista ja oleskelualueista tulee huomioida suunnittelussa.

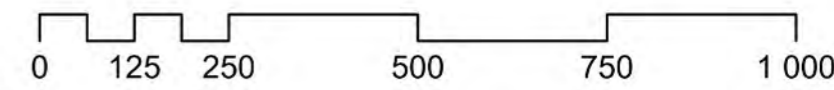
Kaupunginosapuiston tulisi sisältää erilaisia toimintoja, kuten lajikenttiä, leikkipaikkoja ja koirapuisto. Alueelle tulee myös huomioida tilavaraus tulevaisuuden toimintoja varten. Toimintojen lisäksi puiston reittien tulee mahdollistaa hyvät kulkuyhteydet alueen palveluihin.

Runsaista toiminnoista huolimatta tulee kiinnittää huomiota ekologiin yhteyksiin ja alueen monimuotoisuuteen ja sen mahdolliseen lisäämiseen. Erityisesti golfkentän alueen muuttuessa osaksi viherverkostoa on alueella suuri potentiaali luonnon monimuotoisuuden tukemiseen vesiaiheidien ja avoimien alueiden kehittämisessä luonnonmukaisempaan suuntaan.

Merkintöjen selitys

	Nykyinen metsäalue		Keskuspuistoverkoston jatke, viheryhteys		Kehitettävä liito-oravan kulkuyhteys tien yli
	Kortteleiden/katujen ja metsän rajapinnat		Nykyinen golfkenttä		Frisbeegolfrata (osa suunnittelualueen ulkopuolella)
	Kaupunginosapuisto		Ekologinen yhteys		Kasvillisuudella toteutettava suojavaiohyke
			Lisävirkistysyhteys		

REITISTÖ

NYKYINEN REITISTÖ

Suunnittelualueella kulkee lähinnä vain polkuja, näiden lisäksi suunnittelualueella kulkee kaksi pohjois-eteläsuuntaista tietä. Toinen tie kulkee tennishallin länsipuolelta (Toimelankatu) ja toinen suunnittelualueen itärajalla (Soukonvuorentie). Suunnittelualueen pohjoispuolella kulkee valaistu kivituhkapäälysteinen ulkoilureitti. Golfkentällä liikkuminen on rajoitettu, mutta alueella sijaitsee kivituhkapäälysteisiä reittejä ja polkuja.

Suunnittelualueen polkuverkostoa on tutkittu maastokäynneillä. Mediparkin puolen polut kulkevat tällä hetkellä karkeasti pohjoiseteläsuunnassa ja itä-länsisuunnassa. Polun lähtö-/saapumiskohdat ovat tien tai jalankulku- ja pyöräilyväylän varrella. Olemassa olevien polkujen luonne vaihtelee alueen sisällä. Vanhemmalla metsäosuudella polut ovat leveitä ja ne mahdollistavat avoimemalla tilallisuudellaan poluilta poikkeamisen. Osa poluista kulkee tiheään metsän läpi, jolloin polut ovat kapeita ja osittain kasvamassa umpeen. Näiltä poluilta on vaikeampi poiketa. Osa poluista on kaatuneiden kuusien rajaamia, jolloin tilallisesti polku on väljä, mutta poikkeaminen polulta on hankalaa.

Alasjärven puolella reitistö muodostuu lähinnä golfkentällä sijaitsevista reiteistä. Suunnittelualue-
rajauksen pohjoispuolella, osin rajan tuntumassa, kulkee muutama selkeä polku. Osa poluista on melko leveitä ja niitä on kuljettu myös pyörällä. Polut liittyvät joko Soukonvuorentiehen, Toime-

Medipark

Hakkuualueen reunalla oleva metsäpolku on nykyisin miellyttävän valoisa

Vanhaa kuusimetsää hakkuuaukean reunalla.

Pohjois-eteläsuuntainen polku. Selkeä, avara metsä

Kortteli rajautuu alueen korkeimpaan kohtaan.

Tulevan kadun ja korttelin reuna.

Metsä on paikoin aukot-
taista kaatuneiden kuusien vuoksi. Aukeille laikuille on jo kehittynyt nuorta kuusen taimea.

Kirjanpainajaa esiintyy metsän kuusissa.

Nykyinen polku lähellä oja.

- Maastokäynnillä kuljettu polkuverkosto
- Maastokartan polkuverkosto
- Tärkeä ulkoilureitti
- Sunnittelun alueen reittien liittymiskohdat ympäriöiviin reitteihin
- Uudet korttelit (luonnos)

Viitasammakot

Hakkuualueen reunoilta on kaatunut kuusia.

Aukea kohta ojan varrella.

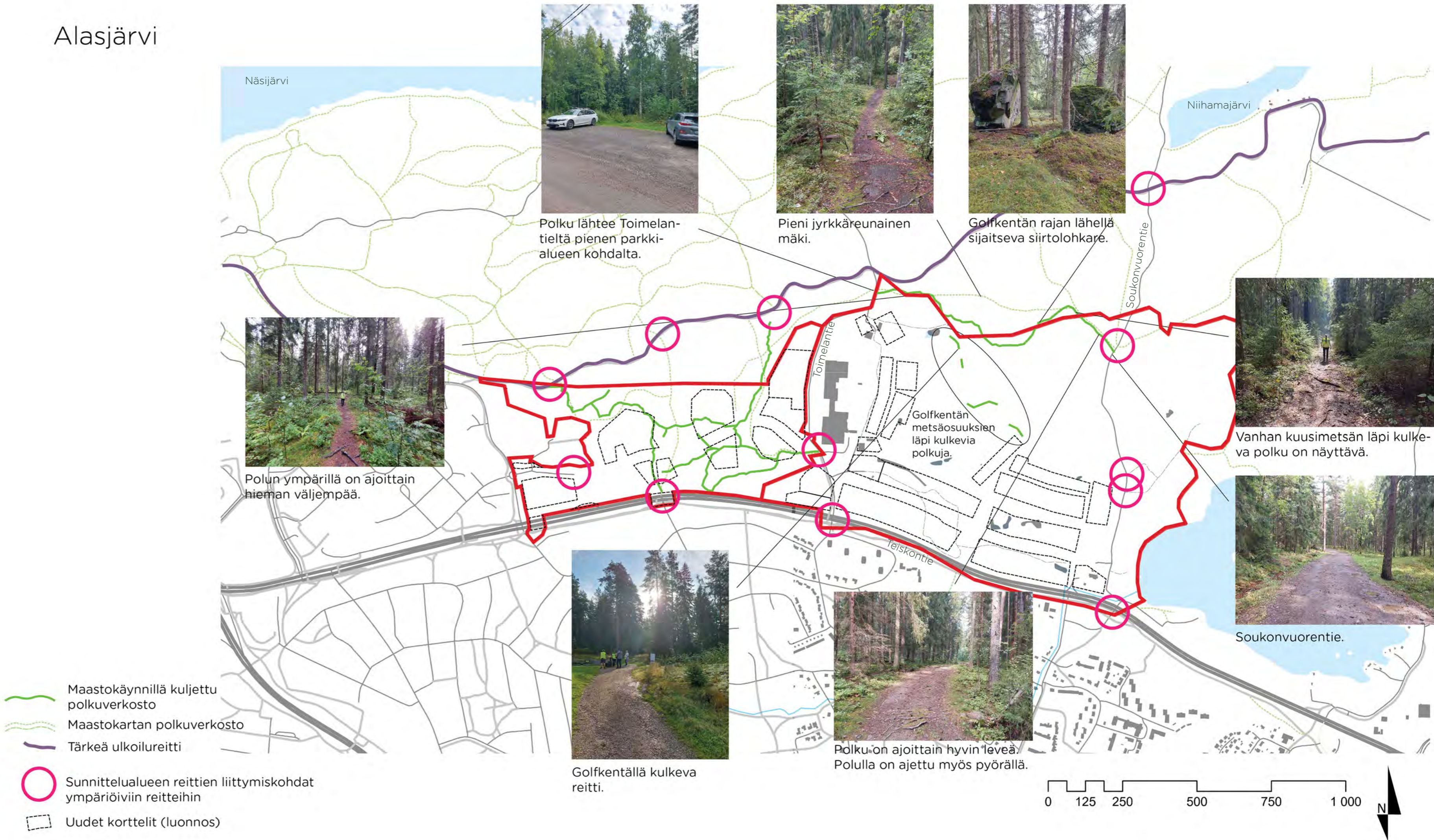
Alasjärvi

lankatuun tai itä-länsisuunnassa kulkevalle ulkoilureitille.

Tarkastelualueella Kauppi-Niihaman alueella sijaitsee kattava reitistö, joka pitää sisällään erityyppisiä reittejä. Alueella kulkee valaistuja ulkoilureittejä eri pituisina lenkkeinä, jotka toimivat osittain talvella latuverkostona. Ulkoilureittien lisäksi alueella kulkee polkuja, joista osa on merkitty polkujuoksulenkeiksi ja osa maastopyörälenkeiksi. (Kallio 2022; MBTreitit.fi 2022)

Suunnittelualueen reitit jatkuvat suunnittelualueen eteläpuolelle Teiskontien ylityspaikoissa, Teiskontien jalankulku- ja pyöräilyväylälle. Teiskontien varrelta poikkeaa useampi reitti etelään päin.

Suunnittelualueen ulkopuolisia reittejä ei ole kokonaisuudessaan tutkittu maastossa, ainoastaan suunnittelualueen liittymistä näihin reitteihin on tarkasteltu. Kartalla on esitetty nämä reittien yhdistymiskohdat.

SUOSITUKSET REITISTÖ

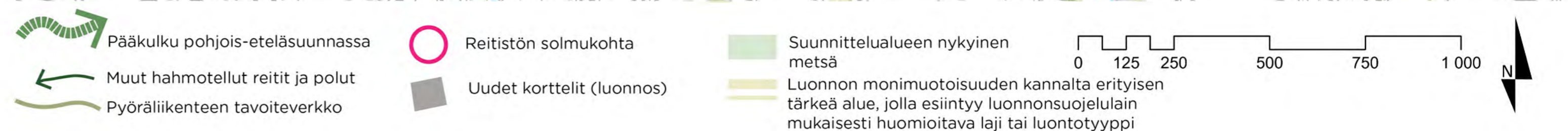
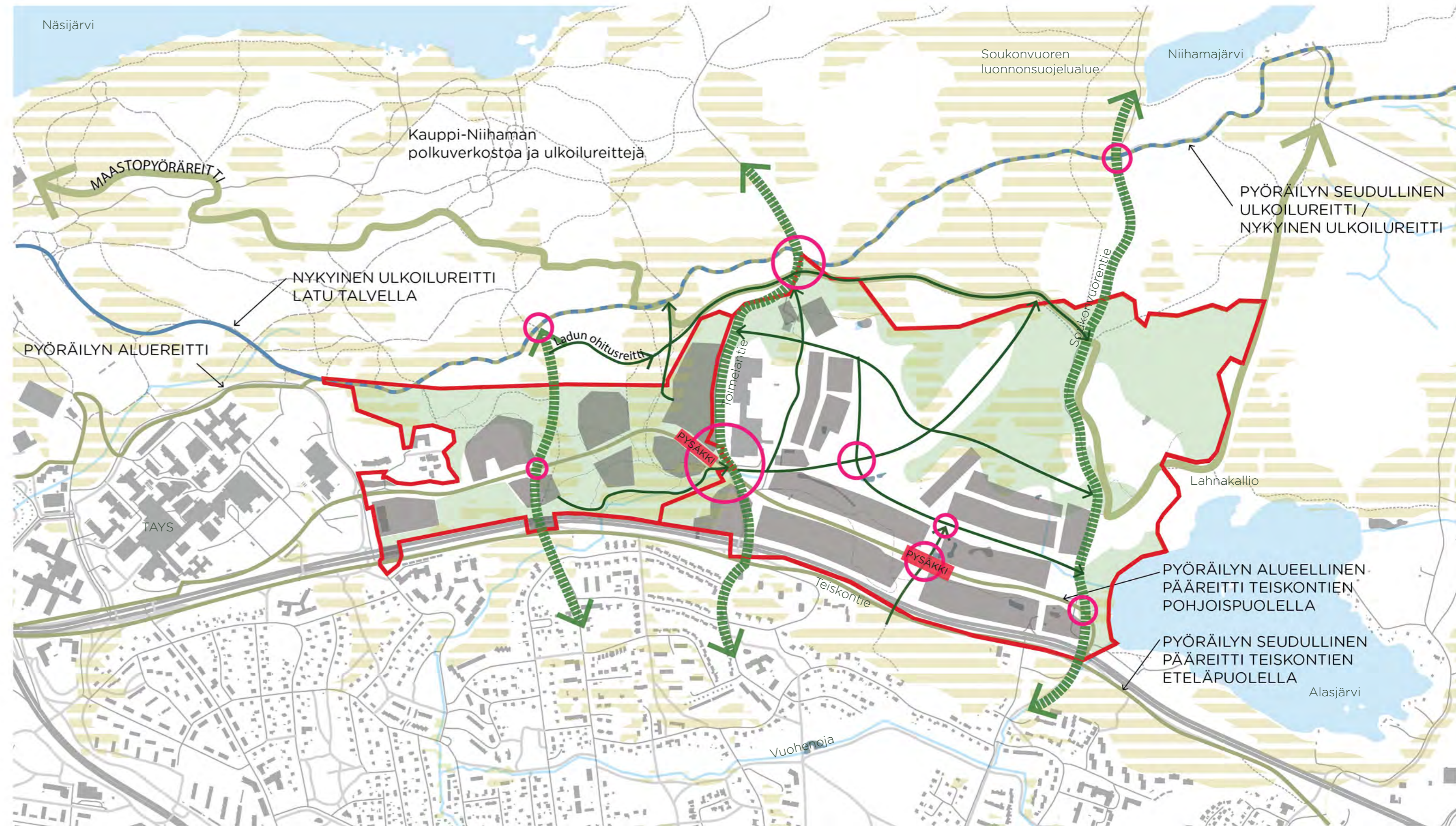
Maankäytönmuutos lisää alueella liikkuvien ihmisten määrää. Olemassa olevaa polkuverkostoa tulisi pyrkiä käyttämään hyödyksi niin alueen sisäistä kulkua suunnitellessa, kuin alueen läpikulkua suunnitellessa. Jotta metsänpohja säilyisi mahdollisimman ehjänä, tulisi kulkua ohjata selkeästi ja poikkeamiset polulta tehdä herkissä kohdissa haastavaksi. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet tulee erityisesti pyrkiä suojaamaan liialliselta käytöltä.

Reitistöä suunnitellessa tulee ottaa huomioon reittien liittyminen Kauppi-Niihaman laajaan reitistöön. Huomioon on otettava myös mm. maastopyöräreitti ja talvisin latuverkosto. Kevyeen liikenteen sujuvoittamiseksi reitistön solmukohtat tulisi olla hyvin suunniteltu. Selkeät metsään johtavat ”lähtöpisteet” vähentävät myös oikoreittien määrää.

JALANKULKU

Jalankulun pääkulku tapahtuu pohjois-eteläsuuntaisesti suunnittelualueen itäreunalla Soukonvuorentiellä, Tenniskeskuksen kohdalla Toimelankadulla sekä Mediparkin keskellä. Nämä mahdollistavat saavutettavan kulun Teiskontien eteläpuolelta Kauppi-Niihamaan. Muu – alueen sisäinen – reitistö suunnitellaan tukemaan luontevaa ja miellyttävää kulkua.

Erityisesti Mediparkin puolella metsien herkät

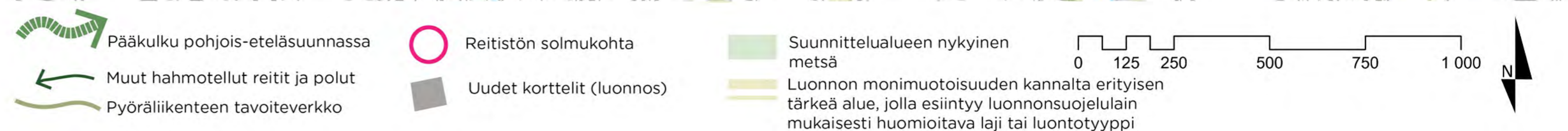
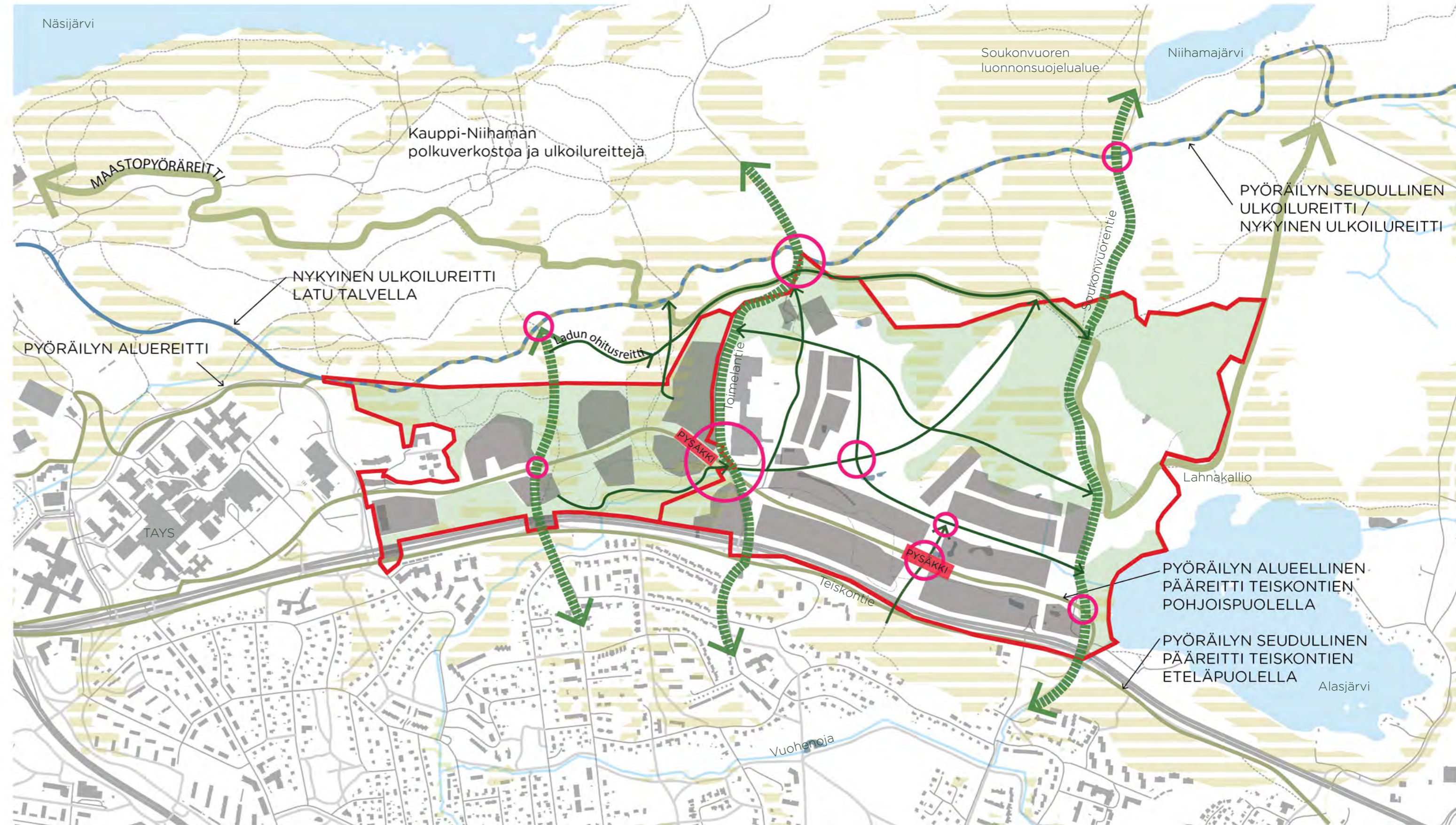

alueet tunnustetaan ja kulku ohjataan voimakkaasti poluille. Myös kortteista tulisi suunnitella kohdat, joista poiketaan metsään. Herkkiä alueita voidaan suojata korostetusti esimerkiksi kasvillisuuden ja tiedottamisen avulla.

Alasjärven puolella uusi kaupunginosapuisto tulisi sisältää kattavan puistoreitistön. Puiston sisäisen kulun lisäksi kulku tulisi ohjautua palveluiden pariin ja metsäpoluille. Alasjärven polkuverkosto sijoittuu luonnonsuojeluesitykseen kuuluvalla alueella ja on luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävää aluetta. Polkuverkosto pyritäänkin säilyttämään sellaisenaan; ainoat kehitystarpeet ovat kulunohjaus poluille puistosta ja lähimmistä kortteista.

PYÖRÄILY

Pyöräilyn seudullinen pääreitti kulkee Teiskontielä ja suunnittelualueen läpi kulkee tulevaisuudessa pyöräilyn pääreitti. Suunnittelualueen pohjoispuolelle jää seudullinen ulkoilureitti. Poikittaiset reitit ovat paikallisia tai alueellisia pyöräreittejä. Kauppi-Niihaman urheilu- ja ulkoilupuistossa kulkee lisäksi haastava maastopyöräreitti (MTBreitti.fi 2022). Reitti kulkee osittain suunnittelualueella ja osittain sen läheisyydessä. Pyöräreitit täytyy ottaa huomioon viheralueilla lähinnä uuden kaupunginosapuiston reitistösuunnittelussa.

KARTTAKOHTAISET LÄHDEVIITTEET

TAUSTAKARTTA (kaikki kartat):
(Maanmittauslaitos 2022b)

MAAPERÄ (S. 6):
(GTK 2022)

ILMASTO (S. 6):
Kaikki aineisto (Tampereen kaupunki 2008)

TOPOGRAFIA (S. 6):
(Maanmittauslaitos 2022b)

HYDROGRAFIA (S. 6):
Päävaluma-alue (Tampereen rajapinta 2012)
Osavaluma-alue (Tampereen rajapinta 2022d; Ramboll)
Järvi/lampi (SYKE 2022)
Oja (Tampereen rajapinta 2022c)
Lähde/tihkupinta (Ramboll)
Soistuma; suo (Maanmittauslaitos 2022b)

LUONTOARVOT MEDIPARK (S. 6):
(Ritari ym. 2021)

LIITO-ORAVASELVITYS ALASJÄRVI (s. 7):
(Mäkelä 2019)

MAISEMA- JA KULTTUURIARVOT (S. 10-11):
Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (Tampereen kaupunki 2021)
Paikallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (Tampereen kaupunki 2021)
Arkeologiset kulttuuriperintökohteet (Maanmittauslaitos 2022b; Tampereen kaupunki & Pirkanmaan maakuntamuseo 2022)
Arvokas kallioalue (Maanmittauslaitos 2022b)
Luonnonsuojelualue (Maanmittauslaitos 2022b)
Kansallinen kaupunkipuisto (Tampereen rajapinta 2022b)
Avoin maisematila (Tampereen rajapinta 2022b)
Vanha metsä (Tampereen kaupunki 2008; Tampereen kaupunki 2022g)

VIHERALUEET JA VIRKISTYSPALVELUT (S. 12):
Viheralueet (Tampereen rajapinta 2022d)
Avoin maisematila (Tampereen rajapinta 2022a)

YLESIKAAVA 2040 - VIHERYMPÄRISTÖ JA VAPAA-AJAN PALVELUT (S. 13-18):
(Tampereen rajapinta 2022e)

LÄHTEET

GTK (2022). Maaperä 20k maalajit. Noudettu 26.10.2022.

Kallio, M. (2022). Reittikartat. Koilliskulkijat. Noudettu 10.8.2022 osoitteesta <https://kauppi-niihama.webnode.fi/reittikartta/>.

Maanmittauslaitos (2022a). Korkeusmalli. Avoimien aineistojen tiedostopalvelu. Noudettu 2.6.2022.

Maanmittauslaitos (2022b). Maastotietokanta. Avoimien aineistojen tiedostopalvelu. Noudettu 2.6. 2022.

MTBreitti.fi (2022). Kauppi - Maastopyöräilyreitti. Noudettu 13.7.2022 osoitteesta <https://mtbreitti.fi/reitit/kauppi-tampere-maastopyoraily/>.

Mäkelä, T. (2019). Niihaman alueen liito-orava- ja viitasammakkoselvitykset. Tampereen kaupunki. FCG suunnittelu ja tekniikka Oy.

Ritari, E.; Laitinen, S.; Jaskari, M.; Virta, T.; Manninen, O. & Mustajärvi, K. (2021). Luontoselvitys asemakaava nro 8618; Medi-park IV, Kaupin kampus. Ramboll.

SYKE (2022). Hydrografia. Latauspalvelu Lapio. Noudettu 8.6.2022.

Tammergolf (2022). Historia. Tammergolf-nettisivut. Noudettu 19.10.2022 osoitteesta <https://tammer-golf.fi/fi-fi/toiminta/historia/125/>.

Tampereen kaupunki (2022a). Ilmakuva kantakaupunki (1946). Oskari-karttapalvelu. Noudettu 16.08.2022 osoitteesta <https://kartat.tampere.fi/oskari>.

Tampereen kaupunki (2022b). Ilmakuva kantakaupunki (1966). Oskari-karttapalvelu. Noudettu 16.08.2022 osoitteesta <https://kartat.tampere.fi/oskari>.

Tampereen kaupunki (2022c). Ilmakuva kantakaupunki (1987). Oskari-karttapalvelu. Noudettu 16.08.2022 osoitteesta <https://kartat.tampere.fi/oskari>.

Tampereen kaupunki (2022d). Ilmakuva kantakaupunki (1995). Oskari-karttapalvelu. Noudettu 16.08.2022 osoitteesta <https://kartat.tampere.fi/oskari>.

Tampereen kaupunki (2022e). Ilmakuva kantakaupunki (2020). Oskari-karttapalvelu. Noudettu 16.08.2022 osoitteesta <https://kartat.tampere.fi/oskari>.

Tampereen kaupunki (2022f). Kansallinen kaupunkipuisto. Noudettu 10.8.2022 osoitteesta <https://www.tampere.fi/luonto-ja-ymparisto/puistot/kansallinen-kaupunkipuisto>

Tampereen kaupunki (2022g). Tampereen vanhat metsät. Oskari-karttalavelu. Noudettu 19.10.2022 osoitteesta <https://kartat.tampere.fi/oskari>.

Tampereen kaupunki & Pirkanmaan maakuntamuseo (2022). Pirkanmaan arkeologiset kohteet. Oskari-karttapalvelu. Noudettu 17.8.2022 osoitteesta <https://kartat.tampere.fi/oskari>.

Tampereen kaupunki. Kaupunkiympäristö & Maankäytön suunnittelu (2016). Kantakaupungin yleiskaava 2040. Kantakaupungin liito-orava selvitys 2016.

Tampereen kaupunki. Suunnittelupalvelut & Tampereen kaupunki. (2008). Tampere: Kantakaupungin ympäristö- ja maisemaselvitys. Tampereen kaupunki.

Tampereen kaupunki. Yleiskaavoitus. (2020). Kantakaupungin yleiskaava 2040. Selostus.

Tampereen kaupunki (2021). Kaavayhdistelmä. Kantakaupungin vaiheyleiskaava - valtuustokausi 2017-2021, tarkistettu ehdotus (7.4.2021) ja Kantakaupungin yleiskaava 2040 (20.1.2020). Noudettu 17.8.2022 osoitteesta https://www.tampere.fi/sites/default/files/2022-05/Kartta3_Kaavayhdistelma_7_.pdf.

Tampereen rajapinta (2012). Päävaluma-alueet. Noudettu 31.10.2022.

Tampereen rajapinta (2022a). Avoimet maisematilat. Noudettu 8.6.2022.

Tampereen rajapinta (2022b). Kansallinen kaupunkipuisto. Noudettu 10.8.2022.

Tampereen rajapinta (2022c). Kantakaupungin ojat. Noudettu 31.10.2022.

Tampereen rajapinta (2022d). Osa-valuma-alueet. Noudettu 31.10.2022.

Tampereen rajapinta (2022e). Tarkistettu ehdotus. Kaavayhdistelmä. Kartta 2 - Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut. Kantakaupungin vaiheyleiskaava. Valtuustokausi 2017-2021. Noudettu 12.8.2022.

Tampereen rajapinta (2022d). Viheralueet. Noudettu 8.6.2022.

Vanhat kartat -karttapalvelu (2022). Maanmittauslaitoksen vanhoja painettuja karttoja. 1912. Noudettu 16.08.2022 osoitteesta <https://vanhatkartat.fi/#13.54/61.50852/23.86482>.

Kalmbergin kartasto (1855). Tampere, Messukylä, Kangasala, Sahalahti, Pirkkala, Lempäälä, Vesilahti, Orivesi. Doria-julkaisuarkisto. Noudettu 26.10.2022 osoitteesta <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201209188105>.

VALOKUVAT

Sivut 2 & 9:
Ekström, S. (2022). Medipark ja Alasjärvi.

Sivut 20-21:
Rautajoki, M. (2022). Mediparkin polkuverkostoa.

Bright ideas.
Sustainable change.